

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ Μ'

ΙΩΑΝ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛ. 72.18.308

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1991

ΑΡΙΘ. 2

— ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ —

Ευαγγέλου Δ. Θεοδώρου,
Ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς. — Ἀρχιμ.
Νικ. Ι. Πρωτοπαπᾶ, Ραδιο-
φωνικός Σταθμός τῆς Ἐκκλησίας,
Ἀπολογισμός 1990. — Ἀρχιμ. Δα-
νιὴλ Σάπικα, Ἡ ποιμαντικὴ
διακονία τῶν ἀσθενῶν ἐν τοῖς Νοσο-
κομείοις. — Ἀλεξ. Μ. Σταυρο-
πούλου, Ἔσο πρόθυμος! —
Ἀρχιμ. Χριστοδούλου Ἡλ. Μου-
στάκα, Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. —
Μοναχοῦ Μωυσέως Ἀγιορεί-
του, Τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο. — Κων.
Ρ. Ἀθανασιάδη, Ἡ ἀντιμε-
τώπιση τῶν αἰρέσεων διὰ τῶν Οἰ-
κουμενικῶν Συνόδων. — Ἐπίκτι-
ρα. — Ευαγγέλου Π. Λέκκου,
Εἰδήσεις, Γεγονότα, Ἀξιοσημείωτα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Ἀθήναι, Ἰακώβου 1 — Τηλέφ.
72.10.734 ● Προϊστάμενος Τυ-
πογραφείου: Ἰωάννης
Μιχαήλ, Ἀριστοτέλους 179,
112 51 Ἀθήναι.

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΥΠΑΠΑΝΤΗΣ

(2 Φεβρουαρίου)

Πιθανῶς ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς καθιερώθηκε ἐπισήμως στὴν Κωνσταντινούπολι τὸν 6ο αἰῶνα. Ὁ Γεώργιος Κεδρηὸς πληροφορεῖ ὅτι ἐπὶ Ἰουστίνου τοῦ Α' «εἰσπώθη ἑορτάζειν ἡμᾶς τὴν ἑορτὴν τῆς Ὑπαπαντῆς τῆς μέχρι τότε μὴ ἑορταζομένης» (Σύνοψις Ἱστοριῶν, Migne Ἐ.Π. 121, 780). Ὁ Νικηφόρος Κάλλιτος πληροφορεῖ ὅτι ὁ Ἰουστινιανὸς «αἰτεῖ καὶ τὴν τοῦ Σωτῆρος Ὑπαπαντῆν ἄρι πρῶτως, ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ἑορτάζεσθαι» (Ἐκκλ. Ἰστ., Migne Ἐ.Π. 147, 292). Καὶ πρὶν ἀπὸ αὐτοῦ ὁ Γεώργιος Ἀμαρτωλὸς Μοναχὸς εἶχεν ἐπισημάνει ὅτι ἀπὸ τὸν Ἰουστίνου «ἡ Ὑπαπαντὴ μετηνέχθη καὶ ἔλαβεν ἀρχὴν ἑορτάζεσθαι Φεβρουαρίῳ μηνὶ εἰς τὴν 6', γενομένης πρότερον τῆ 1δ' τοῦ αὐτοῦ μηνός...» (Χρονικόν, Migne Ἐ.Π. 110, 777).

Οἱ μαρτυρίες αὐτὲς ἔχουν σχέσι μόνον πρὸς τὴν καθιέρωσι τῆς ἑορτῆς στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ πρὸς τὴν γενίκευσί αὐτῆς, διότι πολλὰ πρὶν ἑορταζόταν ἡ Ὑπαπαντὴ, ὅπως ἀποδεικνύεται ἴσως ἀπὸ σχετικὰς ὁμιλίαις (λ.χ. τοῦ Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου, Migne Ἐ.Π. 39, 44· τοῦ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, Migne Ἐ.Π. 77, 1040), ὅσον καὶ ἀπὸ ἱστορικὰς μαρτυρίας. Ἦδη τὸ Ὀδοιπορικὸν τῆς Αἰθιοπίας μαρτυρεῖ τὸν πανηγυρικὸν ἑορτασμὸν τῆς Ὑπαπαντῆς στὰ Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ τέλος τοῦ 8' αἰῶνος. Μὲ μεγίστη χαρὰ (cum summa laetitia), ὅπως λέγει, γίνεται μία λιτανεὶα σὺν τῆς Ἀναστάσεως. Περὶ τὰ μέσα τοῦ 9' αἰῶνος ὁ ἑορτασμὸς στὰ Ἱεροσόλυμα συνδυαζόταν μὲ λιτανεὶα φώτων πρὸς συμβολικὴν παράστασι τοῦ στίχου Δουκ. 6' 32, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ Συμεὼν, πρὶν ὑποδέχθῃ τὸν Σωτῆρα, εἶπε «φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν». Ὁ ἱστορικὸς Θεοφάνης ὁ Ὁμολογητὴς ἀναφέρει ὅτι τὸ 602 ὁ αυτοκράτωρ Μαυρίκιος ἔλαβε μέρος στὴν λιτανεὶα ξυπόδητος. Ἡ λιτανεὶα αὕτη συνηθίζεται ἀκόμη στὴ Λύσι.

Κατὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, πρὶν θεωρεῖται παράλληλα ὡς δεσποτικὴ καὶ ὡς θεομητορικὴ ἑορτὴ, ἑορτάζομε τὴν —μετὰ 40 ἡμέρας ἀπὸ τὴν Γέννησι τοῦ Κυρίου— παράστασι τῆς Θεοτόκου σὺν τῆς μετὰ τὸν νεογέννητο Σωτῆρα, σύμφωνα πρὸς τὸν Ἰουδαϊκὸν νόμον. Τότε ἀκούσθηκε τὸ «Ἄνθρωποι ἀπολύετε τὸν δούλον Σου...» ἀπὸ τὸν πνευματοκίνητο «δίκαιον καὶ εὐλαβῆ» Συμεὼν, πρὶν εἶδε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ Σωτῆρος. Ἐπίσης ὁ Συμεὼν προφήτευσεν, ὅτι ὁ Ἰησοῦς θὰ γίνῃ «σημεῖον ἀντιλεγόμενον» καὶ ὅτι δίκαιο μαχαίρι θὰ διαπεράσῃ τὴν καρδίαν τῆς Παναγίας (γιὰ τὰ Σεπτὰ Πάθη τοῦ Κυρίου). Ἐκεῖνη τὴν ὥρα καὶ ἡ προφήτις Ἄννα μιλοῦσε γιὰ τὸν Σωτῆρα σὲ ὄλους ὅσοι στὰ Ἱεροσόλυμα περιέμεναν τὴν Λύτρωσι (Δουκ. 6', 22-38).

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1990*

Του Ἀρχιμ. κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ
Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ρ/Σ

Με τὴν εὐκαιρία τῆς σημερινῆς ἑορτίου τελετῆς κοπῆς τῆς Βασιλόπιτας γιὰ τοὺς ὑπαλλήλους, παραγωγούς καὶ συνεργάτες τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, μαζὶ μὲ τὴς πρὸς Κύριον δεήσεις μας νὰ δωρίση καὶ κατὰ τὸ νέο ἔτος 1991 τοὺς θησαυροὺς τῶν χαρισμάτων του σὲ ὅλο τὸν κόσμο, ἰδιαίτερα δὲ στοὺς συνεργοὺς τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ραδιοφωνίας, ἐπιτρέφατέ μου νὰ σὰς παρουσιάσω ἕνα σύντομο ἀπολογισμὸ τοῦ ἔργου ποὺ ἐπιτελέσθη κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1990 καὶ μιὰ μικρὴ σκιαγράφηση τῶν σχεδίων μας γιὰ τὸ ἤδη ἀνατεῖλαν ἔτος 1991.

Ὁμολογουμένως ἡ λειτουργία τοῦ Ρ/Σ τῆς Ἐκκλησίας συγκαταριθμεῖται στὰ πῦθ μεγάλα ἐκκλησιαστικά ἐπιτεύγματα τῶν τελευταίων ἐτῶν. Ἡ φωνὴ του εἶναι ἀνάσα ζωῆς γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ζεῖ μέσα στὴν ἀποπνικτικὴ ἀτιμολόγησι τῆς πνευματικῆς ρυπάνσεως. Εἶναι ἡ ἐλπιδοφόρα φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας ποὺ ξεκουράζει καὶ συντροφεύει τὸν ἀγχώδη καὶ ἀπομονωμένο ἄνθρωπο τῆς καταναλωτικῆς κοινωνίας. Ἡ φυσιογνωμία του ἔχει χαραχθεῖ ἀπὸ τὴν Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδο καὶ δὲν ἔχει καμμιά ὁμοιότητα μὲ τοὺς ἄλλους κρατικούς ἢ ἰδιωτικούς Ραδιοφωνικοὺς Σταθμούς.

Ὁ χαρακτήρας του δὲν εἶναι οὔτε πολιτικός, οὔτε πολιτιστικός, οὔτε κερδοσκοπικός. Εἶναι ἐκκλησιαστικός. Τὸ ἦθος του ἀντλεῖ ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως αὐτὴ ἐκφράζεται στὴν Ἁγία Γραφή, στὴ διδα-

σκασία τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ στὴν καθόλου Ἑλληνορθόδοξη ζωὴ.

Μὲ θαθεῖα συναίσθηση τῆς εὐθύνης προσπαθήσαμε ὅλοι ἀπὸ τὸν πρῶτο ὑπεύθυνο μέχρι τὸν τελευταῖο ἐθελοντὴ νὰ κρατήσουμε σ' αὐτὰ τὰ πλαίσια τὸν Ρ/Σ. Θέλω δὲ νὰ πιστεύω, ὅτι παρὰ τὴς ἀδυναμίες μας εἴχαμε σημαντικὲς ἐπιτυχίες στὴ βελτίωση τῆς ποιότητός του καὶ στὴν καλλιέργεια καταλλήλου κλίματος γιὰ τὴν ἀξιοποίηση πολλῶν δυνατοτήτων καὶ εὐκαιριῶν. Ὅτι καλὸ ἐπετεύχθη ὀφείλεται στὸ ζῆλο καὶ στὴς ἀμέτρητες θυσίες τοῦ προσωπικοῦ, τῶν παραγωγῶν καὶ τῶν λοιπῶν συνεργατῶν μας.

Τ ο μ ε ὶ ς π ρ ο γ ρ ά μ μ α τ ο ς .

Ὡς γνωστὸν ὁ Ρ/Σ τῆς Ἐκκλησίας ἀποδίδει στὴν προσφορὰ μηνυμάτων καὶ τρόπου ζωῆς, συμπεριφορᾶς καὶ σκέψεως μέσα στὴν καθημερινότητα. Δὲν περνᾷ ἀπλῶς καὶ μόνο τὴν ἐπίσημη φωνὴ τῆς Ἱεράς Συνόδου ἢ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιαστικῶν Ὁργανισμῶν, ἀλλὰ κυρίως χωρὶς νὰ ἀλλοιώνεται προσπαθεῖ περνώντας μέσα ἀπὸ τὴν καθημερινότητα νὰ μεταφέρει στὴν κοινωνία τὸν ἀληθινὸ καὶ γνήσιο τρόπο ζωῆς, ὅπως βιώνεται μέσα στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Στὴν ἐπίτευξη αὐτοῦ τοῦ στόχου εἶναι προσαρμοσμένο ὁλόκληρο τὸ πρόγραμμα. Δὲν ἀποσκοπεῖ στὸν καταρτισμὸ ἢ στὴν ἐνίσχυση καὶ ἂν θέλετε ἱκανοποίηση ἐνδὸς συγκεκριμένου ἀκροατηρίου, ἀλλὰ στὴν προσφορὰ τοῦ Εὐαγγελικοῦ μηνύματος σ' ἕνα εὐρύτερο φάσμα ποὺ περιλαμβάνει ὁλόκληρο τὸν Ἑλληνικὸ λαό. Γι' αὐτὸ οἱ ἐκπομπές του ἔχουν ἀγκαλιάσει ὅλα τὰ ἐνδιαφέροντα τῆς κοινωνίας ἀκόμα κι ἐκεῖνα γιὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχει κάποια προκατάληψη. Γιὰ ὅλα τὰ προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου ἢ Ἐκκλησία μπόρει καὶ πρέπει νὰ ἔχει καθοριστικὸ λόγο.

Στοχεύοντας στὴν ἀνακαίνιση τῶν προσφερομένων ἐκπομπῶν, ἀνανεώσαμε δυὸ φορές τὸ πρόγραμμα (Μάιος καὶ Ὀκτώβριος). Στὰ νέα προγράμματα ἐπιδιώχθηκε ἡ ἀνασυγχρότωση τῶν ὑπαρχουσῶν δυνάμεων καὶ ἡ ποιοτικὴ ἀναβάθμιση μὲ τὴν ἀνάθεση ἐκπομπῶν σὲ παραγωγοὺς ἀνεγνωρισμένου κύρους. Πιὸ συγκεκριμένα:

* Ἐκφωνήθηκε στὴ Μεγάλῃ αἴθουσα Τελετῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὴν Τετάρτη 9 Ἰανουαρίου στίς 6 τὸ ἀπόγευμα, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς τελετῆς κοπῆς τῆς Βασιλόπιτας τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ. Παρέστησαν: ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σισανίου κ. Ἀντώνιος καὶ Κερκύρας κ. Τιμόθεος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Καραθάκης, ὁ βουλευτὴς κ. Βασίλειος Παπαδόπουλος, ὁ κ. Νικόλαος Φράγκος, Μέγας Ἐθνεργετὴς τοῦ Ρ/Σ, τὰ Μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, ὁ Διευθυντὴς Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Λεόντιος Μαρκόπουλος, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου, τὸ προσωπικὸ, οἱ παραγωγοί, πολλοὶ ἄλλοι συνεργάτες τοῦ Ρ/Σ καὶ πλῆθος προσκεκλημένων. Τὸς ἔμνους ἀπέδωσε ἡ Πρώτη Ἐκκλησιαστικὴ Χορωδία Ἀθηνῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτου κ. Εὐαγγέλου Τζελλᾶ.

α) Αδξήθησαν οί έκπομπές θεολογικού, κοινωνικοῦ καί ιστορικοῦ χαρακτήρος.

β) Ένετάχθησαν νεανικές έκπομπές τις όποίες έπιμελοῦνται καί παρουσιάζουν νέοι καί νέες τῶν Νεανικῶν Έστίων τῆς Έρεᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

γ) Αδξήθησαν οί ὠρες Βυζαντινῆς καί Δημοτικῆς Μουσικῆς. Τίς έκπομπές αὐτές παρουσιάζουν πρωτοψάλτες καί καθηγητές μέ τά έκλεκτά τους έπιτελεῖα.

δ) Καθιερώθηκαν έκπομπές γιά τόν Πόντο καί τήν Κύπρο.

ε) Αδξήθησαν οί ὠρες τῶν Ίατροκοινωνικῶν καί Ψυχολογικῶν θεμάτων.

στ) Έμπλουτίσθηκαν καί έπαυξήθηκαν τά δελτία εἰδήσεων.

ζ) Καθιερώθηκε τακτική έκπομπή έπικοινωνίας τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ μέ τούς ἀκροατές μέ τίτλο «Ἀνοιχτή Γραμμή». Κάτι πού δέν ὑπάρχει σέ κανένα Ραδιοφωνικό Σταθμό.

Στά δύο προγράμματα πού ἴσχυσαν τό 1990 σταδιακῶς εἰσαγάγαμε θελοντές παραγωγούς. Έτσι φθάσαμε στό εὐχάριστο σημεῖο νά ἔχουμε στό ἴσχυον πρόγραμμα περί τούς 120 θελοντές παραγωγούς καί συνεργάτες κληρικούς καί λαϊκοῦς ἀπό τήν Έρεᾶ Ἀρχιεπισκοπή καί τίς Έρεῖς Μητροπόλεις ὅλων τῶν ἐπιστημονικῶν κλάδων, οἱ ὁποῖοι ἀφιλοκερδῶς προσφέρουν τίς γνώσεις καί τίς ὑπηρεσίες του στό Ρ/Σ. Στόν τομέα τοῦ προγράμματος πρέπει ἀκόμα νά ἐξαρθεῖ ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τῶν πολυῶρων ἐπετειακῶν ἐκπομπῶν καί τῶν ἀφιερωμάτων τῆς Μεγάλης Έβδομάδος, τῆς ἀλώσεως τῆς Βασιλευούσης, τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ Δεκαπενταγούστου, τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ νέου ἔτους γιά τίς ὁποῖες ὁ Ἀθηναῖκός Τύπος ἔγραψε πολὺ κολακευτικά σχόλια γιά τό Σταθμό μας. Οἱ πολῶρες αὐτές ἀφιερωματικές ἐκπομπές ἦταν προσφορά ἐκλεκτῶν συνεργατῶν, χάρη στίς γνωριμίες τῶν ὁποῖων παρήλασαν μεγάλες προσωπικότητες ἀπό τό Ρ/Σ.

Γιά τήν ἐπικοινωνία τῶν παραγωγῶν καί γενικά τῶν ἐργαζομένων στό Σταθμό καί τήν ἀνταλλαγῆ ἀπόψεων ἐπάνω σέ θέματα Ραδιοφωνίας πραγματοποιήθηκαν τρεῖς συνάξεις. Οἱ δύο πρῶτες (Φεβρουάριος, Μάρτιος) στή μεγάλη αἴθουσα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καί ἡ τρίτη (Μάιος) στό Θεολογικό Οἰκοτροφεῖο, ὅπου μετά τήν τέλεση πανηγυρικοῦ ἑσπερινοῦ μέ τήν εὐκαιρία τῆς μνήμης τῶν Έραποστόλων Κυρίλλου καί Μεθοδίου παρετέθη φιλόξενη τράπεζα δι' ἑξόδων φίλων τοῦ Ρ/Σ μέσα σέ ἀτιμόσφαιρα ἀγάπης καί εὐθυμίας. Κλείνοντας τή σύντομη ἀναφορά στό πρόγραμμα

πρέπει νά ὑπογραμμίσουμε ὅτι μέ τήν συμπαράσταση τῶν παραγωγῶν βελτιώθηκε αἰσθητᾶ ἡ ποιότητα τοῦ προγράμματος καί φθάσαμε στό σημεῖο ὥστε ὁ Ρ/Σ τῆς Έκκλησίας νά μή ὑστερεῖ ἄλλων Ρ/Σ.

Δ η μ ό σ ι ε ς Σ χ έ σ ε ι ς .

Στόν τομέα τῶν Δημοσίων Σχέσεων δέν ἐπετεύχθη τό ἐπιθυμητόν, ἀφ' ἑνός μὲν λόγῳ ἑλλείψεως καταλλήλου ὑποδομῆς, ἀφ' ἑτέρου δέ λόγῳ τῆς διστακτικότητός μας νά ἀκολουθήσουμε μεθόδους κοσμικῆς ἐπικοινωνίας καί διαφημίσεως. Στήν προσπάθειά μας νά γνωστοποιηθεῖ ὁ Ρ/Σ σέ εὐρύτερα στρώματα τῆς κοινωνίας ὀργανώσαμε δεξίωση ἐκπροσώπων διαφημιστικῶν ἑταιρειῶν τῶν Ἀθηνῶν στήν αἴθουσα τῆς Έρεᾶς Συνόδου πρὸς τούς ὁποῖους παρουσιάσαμε τό ἔργο τοῦ Ρ/Σ καί ἐκθέσαμε τίς ἀπόψεις τῆς Έκκλησίας στό θέμα τῆς διαφημίσεως καί προβολῆς. Ἐπίσης τυπώσαμε σέ καλαίσθητο φυλλάδιο τό νέο πρόγραμμα καί νέες ἀφίσες τᾶ ὁποῖα διὰ τῆς Έρεᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῶν Έρεῶν Μητροπόλεων διοχετεύσαμε σέ ὅλες τίς ἐνορίες. Δέν διαθέσαμε κονδύλια γιά τή διαφήμιση ὅπως κάνουν ἄλλοι φορεῖς, διότι πιστεύουμε, ὅτι γιά τήν Έκκλησία ὁ προσφορότερος τρόπος διαφημίσεως εἶναι ἡ ἐνορία στήν ὁποία στήριζεται κάθε ἐκκλησιαστικό ἐπίτευγμα. Ἄν κάθε ἐνορία εὐαισθητοποιηθεῖ καί κλητοποιηθεῖ, ὁ Ρ/Σ δέν χρειάζεται καλύτερη διαφήμιση.

Ἄλλὰ καί τά Ἐκκλησιαστικά ἔντυπα «Ἐκκλησιαστική Ἀλήθεια», «Φωνή Κυρίου», «Ἐκκλησία», «Ἐφημέριος» κατ' ἐπανάληψη προέβαλλαν τόν Ρ/Σ.

Τ ε χ ν ι κ ῆ Ὑ π η ρ ε σ ί α .

Ὁ τεχνολογικός ἐξοπλισμός τοῦ Ρ/Σ εὐρίσκεται σέ πολὺ ἱκανοποιητικό σημεῖο χάρη στή συνεχιζόμενη οἰκονομική ὑποστήριξη τοῦ μεγάλου εὐεργέτου κ. Νικολάου Φράγκου. Μέ ἔξοδα τοῦ ὡς ἄνω δωρητοῦ ἀνακαινίσθηκε καί ἐκσυγχρονίσθηκε τό παλαιό ιστορικό STUDIO τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καί κατασκευάσθηκε ἕνα ἀκόμα ἐφεδρικό γιά τίς ἔκτακτες ἀνάγκες.

Στό θέμα τῆς ἐμβέλειας τοῦ Ρ/Σ γιά τήν ὁποία ὅλοι ἐνδιαφερόμεθα ζωνηρά, ἔχουν γίνει οἱ δέουσες ἐνέργειες, ὥστε σύντομα ἡ φωνή τῆς Έκκλησίας νά ἀκούγεται σέ ὅλη τήν ἑλληνική ἐπικράτεια. Τοῦτο θά ἐπιτευχθεῖ μέ τήν ἴδρυση τοπικῶν ραδιοφωνικῶν σταθμῶν στίς Έρεῖς Μητροπόλεις διὰ τῶν ὁποῶν θά ἀναμεταδίδεται τό πρόγραμμα τοῦ Κεντρικοῦ Σταθμοῦ.

Ἐνα ἀπό τά μεγαλύτερα προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει ὁ Ρ/Σ εἶναι οἱ παρεμβολές γειτονικῶν Ρ/Σ καί οἱ δικαστικές περιπέτειες τίς ὁποῖες μαζί μέ τόν Νομικό Σύμβουλο καί τήν Τεχνική Ὑπηρεσία συνετά

άντιμετωπίζουμε. Τò αν μερικές φορές αδυνατίζει ή χάνεται έντελώς ή φωνή του Ρ/Σ όφείλεται στην κακή μεταχείριση τών γειτόνων μας, οι όποιοι λόγω του κερδοσκοπικού χαρακτήρος των άγωνίζονται νά προσελκύουν πελάτες. Για την έξουδετέρωση τών ένοχλητικών παρεμβολών έξοπλίσθηκε ή Τεχνική μας Υπηρεσία με μηχανήματα άρίστης τεχνολογίας, στά παλαιά δέ έγινε κατ' έπανάληψη έπισκευή από ειδικούς τεχνικούς, οι όποιοι παρακολουθούν τή λειτουργία τών πομπών ώστε τά εκπεμπόμενα Ραδιοκύματα του Σταθμού τής Έκκλησίας νά είναι σταθερά και άδιάκοπα πάντοτε θέβαια μέσα στά ύπό του νόμου προβλεπόμενα πλαίσια.

Στίς έπιτυχίες τής Τεχνικής Υπηρεσίας πρέπει νά σημειωθεί και ή έκπόνηση πλήρους τεχνικής μελέτης για τή λειτουργία Έκκλησιαστικού Τηλεοπτικού Σταθμού. Μόλις δοθεί ή άδεια και εύρεθεί ό χορηγός είμαστε κατά πάντα έτοιμοι νά στήσουμε τηλεοπτικό Σταθμό.

Το μ ε ύ ς ε ι δ ή σ ε ω ν κ α ι έ ν η μ ε ρ ώ σ ε ω ς .

Στόν τομέα τής ένημερώσεως με τά ελάχιστα μέσα πού διαθέτει ό Ρ/Σ έπετεύχθησαν πολλά χάρη στην έπαινετή φιλοτιμία τών ύπευθύνων και τών συνεργατών τους. Δέν διεκδικούμε τήν ταχύτητα ένημερώσεως άλλων σταθμών, διότι δέν έχουμε τά απαιτούμενα μέσα. Για κάποιον όμως πού θέλει νά έχει μια πλήρη εικόνα τής επικαιρότητος μπορεί νά παρακολουθεί τά δελτία ειδήσεων του Ρ/Σ τής Έκκλησίας, τά όποια έχουν πληρότητα και παρουσιάζουν τά γεγονότα αντικειμενικά και άσχολιάστα χωρίς καμμία ιδιαιτερότητα ύπερ ή κατά κανενός.

Τά δελτία ειδήσεων, τά όποια από δύο αύξήθηκαν σέ έπτά, έμπλουτίστηκαν με ένδιαφέρουσες άναποκρίσεις στίς όποιες προτεραιότητα έχουν πάντοτε οι Έκκλησιαστικές. Άκούσθηκαν ένδιαφέρουσες άπόψεις για τίς έκπομπές ένημερώσεως, ότι θα μπορούσαν νά έδιναν τήν εκκλησιαστική θέση επάνω σέ φλέγοντα κοινωνικά και πολιτικά θέματα. Αυτό θεδαίως προϋποθέτει τήν ύπαρξη πεπαιδευμένων δημοσιογράφων και σχολιαστών με πλήρη γνώση τών διεθνών πραγμάτων. Τέτοιου είδους όμως δημοσιογράφους ελάχιστους διαθέτει ή Έκκλησία. Γι' αυτό τό λόγο κάθε τόλμημα στό χώρο αυτό υπήρξε προσεκτικό.

"Έτσι άποφύγαμε τόν κίνδυνο νά παρεξηγηθεί ό Ρ/Σ και σέ κάθε του λόγο νά θεωρείται ότι άλλοτε συμπολιτεύεται και άλλοτε ότι άντιπολιτεύεται. Ο Ρ/Σ τής Έκκλησίας δέν άνήκει σέ καμμία ιδεολογία πολιτική ή κοινωνική ή φιλοσοφική. Άνήκει στην Έκκλη-

σία, ή όποια άγκαλιάζει όλους και δέχεται όλους.

Φιλοδοξία του ύπό εξέταση τομέως ήταν νά προβάλλει όλα τά Έκκλησιαστικά γεγονότα πολλά από τά όποια περνούν σάν τελευταία και άσήμαντα στά φιλά τών δελτίων ειδήσεων τών κρατικών και ιδιωτικών Σταθμών. Έτσι οι ένδιαφερόμενοι για τή ζωή και δράση τής Έκκλησίας, για τά διορθόδοξα και διακριστανικά γεγονότα έχουν πλήρη ένημέρωση από τό Ρ/Σ τής Έκκλησίας.

Ο ι κ ο ν ο μ ι κ ή Υ π η ρ ε σ ί α .

Άπό τήν εύρωστία ή αδυναμία τών οικονομικών έξαρτάται κατά μέγα μέρος ή έπιτυχία ή άποτυχία κάθε έργου. Γι' αυτό δώσαμε ιδιαίτερη βαρύτητα από τήν αρχή του έτους στην έξασφάλιση τής οικονομικής εύρυθμίας του Ρ/Σ.

Τò μεγαλύτερο έπίτευγμα του παρελθόντος έτους ήταν ή οικονομική ανάκαμψη του Ρ/Σ. Αυτή κατορθώθηκε με πολλές θυσίες εκ μέρους όλων και κυρίως χάρη στην περικοπή τών περιττών δαπανών, τόν περιορισμό τών μισθών, τήν άναπόκριση τών Έρωών Μητροπόλεων, τήν ένίσχυση του θεσμού τών δωρεών και τήν χορηγία τής Άποστολικής Διακονίας και τής Οικονομικής Υπηρεσίας τής Έρας Συνόδου. Τò έτήσιο κόστος από 70.000.000 δρχ. μειώθηκε σέ 44.000.000 δρχ. Στόν περιορισμό τών έξόδων έβοήθησε και ή είσοδος στό Ρ/Σ έθελοντών παραγωγής και άμίσθου προσωπικού. Η άναπόκριση του πληρώματος στην εκκληση του Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Έλλάδος κ. Σεραφείμ για έθελοντική προσφορά στό Ρ/Σ ήταν συγκινητική. Νέοι και νέες έπιστήμονες, πνευματικοί άνθρωποι από τό χώρο τής τέχνης, δημοσιογράφοι, ιστορικοί, θεολόγοι, λογοτέχνες, παιδαγωγοί, ιατροί πού διαθέτουν τίς προϋποθέσεις παραγωγής εκπομπών τής ειδικότητός τους έχουν πλαισιώσει τόν Ρ/Σ και θεωρούν ύψιστη τιμή νά προσφέρουν τίς υπηρεσίες τους στην Έκκλησία. Για τήν άρτιότερη όργάνωση του τομέως συνετάγη ό προϋπολογισμός του 1991, κατεγράφη όλο τό υλικό του Σταθμού, τυπώθηκαν τριπλότυπα εισπράξεων, τά όποια έστάλησαν σέ όλες τίς Μητροπόλεις, καθορίστηκε τρόπος λογιστικής λειτουργίας, έπιδιώχθηκε ή σύνταξη συμφωνητικών και συμβάσεων με τό εργαζόμενο προσωπικό και τέλος, σύμφωνα πάντοτε με τίς οδηγίες του Διοικητικού Συμβουλίου κατεδλήθη προσπάθεια συγκεντρώσεως τών νομοθετημένων πόρων από κάθε οικονομική πηγή. Επίσης για τήν καλύτερη όργάνωση και άπόδοση τών STUDIO A και B τυπώθηκαν αντίστοιχα τριπλότυπα και διπλότυπα παραγωγής εκπομπών.

"Αν και κατεδλήθη κόστος πολύς από όλους, δέν

κατορθώσαμε λόγω αντικειμενικών δυσκολιών να φθάσουμε στο επιθυμητό σημείο. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι το 1990 ήταν ο δεύτερος χρόνος λειτουργίας του Ρ/Σ και θα ήταν εξωπραγματικός όποιος πίστευε στην επίτευξη του τέλειου από τη μια μέρα στην άλλη.

Ο στόχος της συνεχούς βελτιώσεως και ποιοτικής ανόδου έπετεύχθη. Θα συνεχισθεί σύν Θεῷ και το 1991 και θα συνεχίζεται και τα άλλα χρόνια με την προσωπική ανακάλυψη των εργαζομένων σ' αυτόν μέσα στο πνεύμα της καινής ζωής που ζει η Ἐκκλησία και της αξιοποιήσεως των νέων μεθόδων που προσφέρει η επιστήμη και η τεχνολογία. Καθημερινή επιδίωξη όλων μας είναι η προτροπή του Ἀποστόλου Παύλου: «ἀνανεύσθαι τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας» (Ἐφεσ. Δ' 24).

Π ρ ο ο π τ ι κ έ ς .

Οι νέες προοπτικές που διαγράφονται για το 1991 είναι:

1. Ἡ επέκταση τῆς ἐμβελείας του μέσω των ἰδρυομένων τοπικῶν Ρ/Σ των Ἱερῶν Μητροπόλεων.
2. Ἡ ἐπιμόρφωση τοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν παραγωγῶν με σεμινάρια Ραδιοφωνίας χρηματοδοτούμενα ἀπὸ τὴν ΕΟΚ. Ἦδη ἔχουν γίνει οἱ δέουσες ἐνέργειες.
3. Ἡ συγκέντρωση καὶ αξιοποίηση ὕλικου ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμό τῆς διασποράς, τὰ Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα, τὶς Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες, τὸ "Ἅγιον Ὄρος, τὰ Ὁρθόδοξα Μοναστικά Κέντρα.
4. Ἡ ὀργάνωση πολιτιστικῶν - καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν προβολὴ τῆς Ἑλληνορθόδοξου παράδοσεως.
5. Ἡ συνεργασία καὶ με ἄλλους ἐκτὸς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ χώρου φορεῖς γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση φλεγόντων προβλημάτων που μαστίζουν τὴν κοινωνία (Ναρκωτικά, Ἔιτζ, θία, προσφυγικὸ κ.λπ.).
6. Ἡ αξιοποίηση ἐνὸς ἐκκλησιαστικοῦ ἀκινήτου γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση ὄλων τῶν ἐξόδων καὶ τῆ χάραξη μακροπρόνων προγραμμάτων.
7. Ἡ παραγωγή κασετῶν με ἐκπομπὴ τοῦ Ρ/Σ.
8. Ἡ ἀνανέωση καὶ βελτίωση τῶν προγραμμάτων με τὴν προσέλκυση νέων παραγωγῶν.
9. Ἡ ἐνίσχυση τοῦ ἡλεγγμένου ἐθελοντισμοῦ καὶ τοῦ ἱεραποστολικοῦ χαρακτήρος τοῦ Ρ/Σ.
10. Ἡ πιὸ συστηματικὴ ἐπικοινωνία με τὶς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ γιὰ τὴν παρουσίαση τοῦ ἔργου καὶ τῶν προβλημάτων που ἀντιμετωπίζουν.

* * *

Φυσικὸ εἶναι καὶ ἀνθρώπινο ἕνας Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς νὰ ἔχει φίλους καὶ ἐχθρούς. Νὰ ἔχει ἀκρατὲς που ἐπιθυμοῦν νὰ ἐκπέμπει στὴ δική τους συχνότητα καὶ νὰ ἀνταποκρίνεται στὸ δικό του πιστεύω.

"Ὅσοι ἐργαζόμεθα σ' αὐτὸν γνωρίζουμε ὅτι ἡ διακονία αὐτὴ ἀπαιτεῖ ἀνυπαλόγιστες προσωπικὲς θυσίες. Τὶς ὑφιστάμεθα ὅμως γιὰτὶ πιστεύουμε στὴ μεγάλη ἀποστολή του, ἡ ὁποία με τὴν πάροδο τοῦ χρόνου θὰ ἀξιοποιηθεῖ περισσότερο. Καὶ θὰ ἐκτιμηθεῖ ἢ προσφορὰ ὄλων ἐκείνων που ἀναλίσκονται στὸ ἔργο αὐτό. Οἱ συμβατικοὶ ἔπαινοι δὲ μᾶς ἐπαναπαύουν. Ἐνα πράγμα μᾶς ἐπαναπαύει, ὅτι ἐν ὑπακοῇ πρὸς τὴν Ἐκκλησία με ὅλες τὶς δυνάμεις ὄλοι ἐμεῖς, μέλη τοῦ Συμβουλίου, Διευθυνταί, ὑπάλληλοι, παραγωγοί, συνεργάτες ἐργαζόμεθα πρὸς δόξαν Θεοῦ καὶ οἰκοδομὴ τῶν ἀνθρώπων. Εὐχέσθε ὁ Ἐνανθρωπήσας Θεὸς νὰ εὐλογεῖ τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας «ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα» (Ρωμ. ΙΑ' 36).

Πρὶν τελειώσω αισθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ εὐχαριστήσω τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, πρόεδρο τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ γιὰ τὴν ἀμέριστη ἐμπιστοσύνη με τὴν ὁποία περιβάλλει ὄλους τοὺς διακονοῦντας στὸ Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ, τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμο που προέστη τῆς σεμνῆς αὐτῆς τελετῆς καὶ ἐκπροσώπησε τὸν Μακαριώτατο, τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας που ἐτίμησαν με τὴν παρουσία τους τὴν ἐκδήλωσή μας, τὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου, τὸν μεγάλο εὐεργέτη τοῦ Ρ/Σ καπετὰν Νικόλα Φράγκο καὶ γιὰ τὴν παρουσία του, ἀλλὰ γιὰ ὅτι πράττει ὑπὲρ τοῦ Σταθμοῦ καὶ τέλος, ὅπως ἰδιαιτέρως, θέλω νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἀξιότιμο κύριο Ἀντώνιο Χαμακιώτη, ἰδιοκτήτη τῆς βιοτεχνίας ρολογιῶν γιὰ τὴν προσφορὰ τῶν 150 ρολογιῶν, τὰ ὁποῖα σὲ λίγο θὰ δοθοῦν σὲ σᾶς ὡς ἐλάχιστο ἀντίδωρο γιὰ τὴ συμβολὴ σας στὸ ἔργο τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ πάντων τῶν ἁγίων, νὰ εὐλογήσει τὸν νέον ἐνιαυτόν τῆς χρηστότητός Του καὶ πάντα τὰ ἔργα μας.

Μόλις ἐκυκλοφόρησε
ἀπὸ τὶς Ἐκδόσεις Ἀποστολικῆς Διακονίας
Καθηγ. ΑΝΔΡΕΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΑΜΩΜΟΙ ΕΝ ΟΔΩΙ ΑΛΛΗΛΟΥ·Γ'Α
Σχόλιο ἐρμηνευτικὸ στὴ Νεκρώσιμη Ἀκολουθία

Η ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΙΣ

(Τρόποι ποιμαντικής προσεγγίσεως τοῦ ἱερέως - ἑφημερίου μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἀσθενῶν)

Τοῦ Ἀρχιμ. κ. ΔΑΝΙΗΛ ΣΑΠΙΚΑ
Θεολόγου - Γεν. Ἱατροῦ - Ἱεροκήρυκος

Τὸ ἔργον τῆς ποιμαντικῆς διακονίας τῶν ἀδελφῶν ἀσθενῶν εἰς τὴν ἐποχὴν μας καθίσταται δύσκολον καὶ ἐπίπονον, καθόσον οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν ἀσθενῶν ἴσως διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ζωὴν των ἔρχονται εἰς προσωπικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ Ἱερέως.

Τοῦτο ὀφείλεται ἄφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν μεγάλην στροφὴν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου πρὸς τὰς ὑλικὰς ἀπολαύσεις καὶ τὴν γοητείαν καὶ ἐπίδρασιν πού ἀσκοῦν ἐπ' αὐτοῦ αἱ ὑλιστικαὶ καὶ μηδενιστικαὶ θεωρίαι, ἄφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ἔλλειψιν σπουδαίου ποιμαντικοῦ ἔργου καὶ φροντίδος εἰς τὰς Ἐνορίας.

Βεβαίως, εἰς πάντας εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐν πολὺ μικρὸν ποσοστὸν μόνις τὸ 30)ο τῶν χριστιανῶν ἐκκλησιάζεται τακτικὰ καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐκκλησιάζεται δὲν εἶναι δυνατὸν καὶ νὰ ἔλθουν εἰς προσωπικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Ἱερέως. Τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ, ὅταν λέγωμεν δὲν ὑπάρχει σπουδαία ποιμαντικὴ φροντίς πρέπει ἀσφαλῶς νὰ ἀναφερόμεθα μόνον εἰς τοὺς πιστοὺς τοῦ 30)ο πού ἐκκλησιάζεται τακτικὰ. Οὕτως ἔχει ἐπικρατήσει ἡ ἰδέα εἰς τοὺς χριστιανούς τοῦ Ἑλλαδικοῦ χώρου ὅτι ὁ Ἱερεὺς ἐπισκέπτεται τοὺς χριστιανούς εἰς τὰς οἰκίας των μόνον διὰ τινὰ ἁγιαστικὴν πρᾶξιν ἢ νὰ μεταφέρει τὰ Τίμια Δῶρα εἰς τινὰ βαρέως ἀσθενῆ, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς εὑρίσκεται εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ἐπιγείου ζωῆς του.

Ἐνώπιον, λοιπόν, αὐτῆς τῆς πραγματικότητος ὁ Ἱερεὺς - Ἐφημέριος τοῦ Νοσοκομείου καλεῖται νὰ ἐπιτελέσῃ ποιμαντικὴν διακονίαν μετὰ τῶν ἀδελφῶν χριστιανῶν ἀσθενῶν. Οὕτω ὁ Ἱερεὺς συναντᾷ ποικίλας δυσκολίας καὶ ἐμπόδια κατὰ τὴν προσέγγισιν αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀσθενῶν. Τὰ ἐμπόδια προέρχονται εἴτε ἐκ τῶν ἱατρῶν καὶ τοῦ ἐν γένει νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ εἴτε ἀκόμη καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν Διοίκησιν τοῦ Νοσοκομείου καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους ἀσθενεῖς καὶ συνοδοὺς αὐτῶν.

Ἡ παρούσα μελέτη ἀποβλέπει εἰς τὴν παρουσίαν τῶν κυριωτέρων καταλλήλων τρόπων προσεγγίσεως τοῦ Ἱερέως μετὰ τῶν ἀσθενῶν καὶ ἀναφέρει τοὺς τρόπους ἐκείνους πού ἡ πείρα κατὰ τὰ δέκα διαρρέυσαντα ἔτη τῆς ἱερατικῆς μου διακονίας πλη-

σίον τῶν ἀσθενῶν θεωρεῖ καταλλήλους καὶ ἐφικτούς. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὁ προκάτοχός μου αἰδιδίμος π. Ἀναστάσιος Δραπανιώτης, ἐφήρμοσεν ἐπὶ 22 ἔτη τοὺς τρόπους αὐτοὺς καὶ εἶχε ἀναπτύξει ἀξιόλογον ποιμαντικὸν ἔργον μετὰ τῶν ἀσθενῶν τοῦ Νοσοκομείου «Γενικοῦ Λαϊκοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν», ἴσως τὸ μοναδικὸν εἰς τὸν Ἑλλαδικὸν χώρον, τὸ ὁποῖον ἔργον συνεχίζεται μέχρι σήμερον, ὅπως ἐκείνος τὸ εἶχε ὀργανώσει.

Μ έ ρ ο ς Α'.

Τρόποι προσεγγίσεως τοῦ Ἱερέως μετὰ τοὺς ἀσθενεῖς, πού δύναται νὰ πραγματοποιηθοῦν μόνον ὑπὸ τοῦ Ἱερέως - Ἐφημερίου τοῦ Νοσηλευτικοῦ Ἰδρύματος.

1) Ἡ μετ' εὐλαβείας καὶ κατανύξεως τέλει τῆς θείας Λατρείας καὶ τὸ κατάλληλον δι' ἀσθενεῖς κήρυγμα.

Ὁ πόνος καὶ ἡ θλίψις προετοιμάζουν τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς τὸν Οὐράνιον Πατέρα διὰ τοῦτο καὶ ἡ μετ' εὐλαβείας τέλει τῆς θείας Λατρείας καὶ τὸ κατάλληλον κήρυγμα βοηθοῦν τὸν ἀσθενῆ νὰ πλησιάσῃ τὸν Θεόν. Τὸ κήρυγμα εἶναι κατάλληλον, ὅταν ἀναφέρεται εἰς τὰ προβλήματα καὶ τὸν πόνον πού δοκιμάζει ὁ ἀσθενής, διότι ὠρισμένα κήρυγματα κατάλληλα νὰ ἐκφωνηθοῦν ἐνώπιον ἐκκλησιασματος Ἐνορίας, δὲν δύναται πάντοτε νὰ ἀκουσθοῦν μετ' εὐχαριστήσεως ἀπὸ ἀκροατήριον ἀσθενῶν. Τὰ κήρυγματα εἰς τοὺς ἀσθενεῖς δέον νὰ εἶναι παραμυθητικοῦ, ἐπικοδομητικοῦ καὶ ἀπολογητικοῦ περιεχομένου. Ἡ διάρκεια αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ εἶναι περισσότερο τῶν 10' - 12' λεπτῶν τῆς ὥρας.

2) Ἡ διὰ μικροφωνικῆς ἐγκαταστάσεως μετάδοσις τῆς θείας Λατρείας καὶ τοῦ κηρύγματος ἀπὸ τὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἰδρύματος εἰς τοὺς ὀρόφους καὶ τοὺς θαλάμους τῶν ἀσθενῶν.

Ὁ τρόπος αὐτὸς εἶναι λίαν ἀποτελεσματικὸς εἰς τὴν ἐπικοινωνίαν τοῦ Ἱερέως μετὰ τοῦ ἀσθενοῦς, ὅταν ἡ θεία Λατρεία τελεῖται μετ' εὐλαβείας καὶ κατανύξεως, ἀλλὰ δυστυχῶς σήμερον αἱ Διοικήσεις τῶν

Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων δὲν ἐπιθυμοῦν τοῦτο λό-
γω τῶν ὑλιστικῶν ἀντιλήψεων. Θέλουν τὸν ἄνθρω-
πον ἀπηλπισμένον καὶ ἐξουθενωμένον ἀπὸ τὴν ἀσθέ-
νεια, ὥστε νὰ παρουσιάζονται ὡς μόνοι προστάται
καὶ σωτήρες αὐτοῦ. Φέρουν δέ, ὡς δικαιολογία τῆς
ἀρνήσεως τοῦ μέτρου τούτου, ὅτι ἐνοχλοῦνται οἱ ἀ-
σθενεῖς καὶ ὅτι δῆθεν πρέπει νὰ εἶναι ἄχρωμοι ἀπὸ
πλευρᾶς θρησκευματος, καθόσον δὲν εἶναι ὅλοι οἱ ἀ-
σθενεῖς Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι, ἀλλὰ καὶ ἄλλων δο-
γματῶν καὶ θρησκευμάτων. Βεβαίως, ἡ δικαιολογία
αὕτη δὲν ἔχει θεσιν εἰς τὸν Ἑλλαδικὸν χώρον, καθό-
σον τὰ 970)ο τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος εἶναι Χρι-
στιανοὶ Ὁρθόδοξοι καὶ ἐλάχιστοι εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ἀ-
σθενεῖς, οἱ ὁποῖοι διαμαρτύρονται, ἀλλὰ πάντα ταῦτα
τὰ λέγουν διὰ νὰ ἀποκρύψουν τοὺς πραγματικὸς λό-
γους πὸ ἀναφέρω ἀνωτέρω.

3) Ἄλλος τρόπος προσεγγίσεως εἶναι ἡ προσω-
πικὴ ἐπίσκεψις τοῦ Ἱερέως εἰς τὸν ἀσθενῆ. Ὁ τρό-
πος οὗτος, βεβαίως, εἶναι δύσκολος, καθόσον καὶ χρό-
νος χρειάζεται, ἀλλὰ καὶ μεγάλη προσοχή. Εἶναι ὁ-
μως λίαν ἀποτελεσματικὸς. Ἀσθενεῖς δύσκολοι καὶ ἀ-
διάφοροι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς προσωπικῆς
ἐπισκέψεως τοῦ Ἱερέως καὶ ἐξομολογήθηκαν, ἀλλὰ καὶ
εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἐπέστρεψαν, διότι
ἡ ποιμαντικὴ ἐπίσκεψις δημιουργεῖ τὸ κατάλληλον κλί-
μα τῆς ψυχικῆς ἐπικοινωνίας τοῦ ἀσθενοῦς μετὰ τοῦ
ιερέως - ποιμένου.

Αἱ ἐπισκέψεις τοῦ Ἱερέως εἰς τὸν ἀσθενῆ δέον νὰ
γίνονται εἰς καταλλήλους ὥρας. Δὲν πρέπει νὰ γί-
νονται εἰς ὥρας νοσηλείας καὶ ἰατρικῶν ἐπισκέψεων,
ὥρας ἐπισκεπτηρίου καὶ φαγητοῦ ἢ ἀναπαύσεως τῶν
ἀσθενῶν. Καλὸν εἶναι νὰ ἐπισκέπτεται ὁ Ἱερεὺς ὅλους
τοὺς ἀσθενεῖς καὶ νὰ εἶναι κατὰ τὰς ἐπισκέψεις πολὺ
προσεκτικὸς. Οἱ λόγοι του νὰ εἶναι παρηγορητικοὶ
καὶ νὰ τοὺς ὑπενθυμίξῃ διὰ τῆς παρουσίας του καὶ
τῶν λόγων του καὶ τὸν Οὐράνιον ἰατρὸν τῶν ψυχῶν
καὶ τῶν σωματῶν, ὁ Ὁποῖος «ἰᾶτο πάντας». Νὰ τοὺς
δίδη κουράγιον εἰς τὴν μεγάλην δοκιμασίαν αὐτῶν καὶ
νὰ ἀποφεύγῃ ξένα πρὸς τὴν ἱερατικὴν του ιδιότητα
θέματα, ὅπως λ.χ. πολιτικὰ ἢ ἀναφερόμενα εἰς τὴν
ἀσθένειαν καὶ τὴν θεραπευτικὴν ἀγωγὴν πὸν πρέπει
νὰ ἀκολουθήσῃ ὁ ἀσθενής. Ἀκόμη δὲ νὰ μὴ ἀναφέ-
ρεται ἀμέσως εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἱερατικῆς ἐξομολο-
γήσεως κατὰ τὴν πρώτην του ἐπίσκεψιν, ἀλλὰ ἀφοῦ
κερδίση τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἀσθε-
νῶν του. Ὁμοίως δὲ χρειάζεται προσοχή κατὰ τὴν
ἐπίσκεψιν εἰς θαλάμους γυναικῶν καὶ διὰ καὶ νεαρᾶς
ἡλικίας, καθόσον μία μικρὰ ἀπροσεξία δύναται νὰ
δημιουργήσῃ δυσμενῆ σχόλια, διότι καθὼς ἀνέφερον
ἀνωτέρω οἱ περισσότεροι ἐκ τῶν ἀσθενῶν βλέπουν νὰ

τοὺς πλησιάζῃ ἱερεὺς πρώτη φορὰ εἰς τὴν ζωὴν των
καὶ ἔχει ἐπιδράσει ἐπ' αὐτῶν τὸ σύγχρονον κοσμικὸν
χωρὶς Θεὸν πνεῦμα. Ἐκεῖ πὸν θὰ συναντᾷ μεγάλην
δυσκολίαν ὁ Ἱερεὺς κατὰ τὰς ποιμαντικὰς του ἐπι-
σκέψεις εἶναι οἱ ἀσθενεῖς τῶν θέσεων καὶ μάλιστα τῆς
Α' θέσεως. Ἐνταῦθα οἱ περισσότεροι τῶν συνοδῶν
δὲν ἐπιτρέπουν καὶ νὰ πλησιάσῃ ὁ Ἱερεὺς, καὶ ὅταν
ἀκόμη ὁ ἀσθενής ζητῇ ἐπιμόνως τὸν Ἱερέα. Ἐνθυ-
μοῦμαι μίαν τοιαύτην περιπτῶσιν πὸν ἡ ἀσθενής, ἐ-
πειδὴ ἤκουε τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν διὰ τοῦ μεγαφώ-
νου ἐξήτει ἐπιμόνως τὸν Ἱερέα καὶ ἐνῶ ὁ Ἱερεὺς ἤ-
νοιξε τὴν θύραν, ὁ ἀδελφὸς καὶ συνοδὸς αὐτῆς, ὁ
ὁποῖος ἦτο μάλιστα καὶ ἰατρός, δὲν τὸν ἄφηνε νὰ εἰ-
σέλθῃ καὶ ἐχρειάσθη ἡ ἐπέμβασις ἄλλων ἰατρῶν τοῦ
ιδρύματος καὶ τοῦ θεολόγου συζύγου τῆς ἀσθενοῦς
διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ Ἱερεὺς νὰ ἐξομολογήσῃ καὶ νὰ κοι-
νωνήσῃ τὴν ἀσθενή. Ἐάν, λοιπόν, θέλῃ ὁ Ἱερεὺς νὰ ἐ-
πισκέπτεται τοὺς ἀσθενεῖς αὐτοὺς, θὰ πρέπει νὰ τοὺς
ἐπισκέπτεται, ὅταν ἀπουσιάζουν οἱ συνοδοὶ αὐτῶν.
Εἶναι ἴσως περιττὸν νὰ ἀναφερθῇ ὅτι ὁ Ἱερεὺς δὲν
πρέπει νὰ δέχεται χρήματα κατὰ τὰς ἐπισκέψεις αὐ-
τὰς, διαφορετικὰ δὲν θὰ ἔχη ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ὑψη-
λὸν του ἔργον.

4) Τέταρτος τρόπος εἶναι ἡ οἰκονομικὴ βοήθεια
πρὸς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην ἀσθενεῖς.

Πολλοὶ ἐκ τῶν ἀσθενῶν λόγῳ τῆς ἀσθενείας καὶ
τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας αὐτῶν ἔχουν πραγματι-
κὴν ἀνάγκην καὶ πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν οἰκονομικῶς
αἱ οἰκογένειαι αὗται. Βεβαίως, ὅλα σχεδὸν τὰ Νοση-
λευτικὰ ἱδρύματα ἔχουν τὴν Κοινωνικὴν Ὑπηρεσίαν
διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν, ἀλλὰ πολλοὶ ἐκ τῶν ἀσθενῶν
μολονότι εὐρίσκονται εἰς δεινὴν οἰκονομικὴν κατάστα-
σιν δὲν ἐπιθυμοῦν διὰ λόγους ἀξιοπρεπείας καὶ εὐθι-
ξίας νὰ μεταβοῦν εἰς τὴν Κοινωνικὴν Λειτουργίαν καὶ
νὰ ἐκθέσουν τὰ προβλήματα των. Τοῦτο εὐχαρίστως
τὸ κάνουν ἐνώπιον τοῦ Ἱερέως, τὸν ὁποῖον θεωροῦν
ἀρμόδιον νὰ ἐκθέσουν τὰ προβλήματα των καὶ ἐν γέ-
νει νὰ εἴπουν τὸν πόνον καὶ τὴν θλίψιν αὐτῶν. Χρέος,
λοιπόν, ἔχει ὁ Ἱερεὺς νὰ βοηθῇ αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ νὰ
ἀνακαλύπτῃ αὐτοὺς τοὺς ἀσθενεῖς εἴτε διὰ τῆς Ἱε-
ρατικῆς Ἐξομολογήσεως εἴτε τῆς βοηθείας ἄλλων προσώ-
πων π.χ. εὐσεβῶν ἀδελφῶν - νοσοκόμων.

(Συνεχίζεται)

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἀποστέλλουν ταχυδρο-
μικὰς ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Θεολογία»,
«Ἐκκλησία» καὶ «Ἐφημέριος», νὰ σημειώνουν
καὶ τὴν αἰτία τῆς ἀποστολῆς.

ΕΣΟ ΠΡΟΘΥΜΟΣ!

Γενική άθυμία

Είναι αλήθεια, ότι με πολλή δυσκολία κινείται ή γραφίδα αυτές τις ημέρες. Όλοι μας είμαστε διστακτικοί στο να καταγράψουμε και να σχολιάσουμε τα γεγονότα και τα δεδομένα της στιγμής. Στο να καταμετρήσουμε κέρδη και απώλειες, στο να επμετρήσουμε ένοχες και ευθύνες. Τα έχουμε κυριολεκτικά χαμένα μη μπορώντας να προκαθορίσουμε τους χαμένους και τους κερδισμένους. Ένα αίσθημα απογοητεύσεως μας έχει κυριεύσει μη γνωρίζοντας εκ των προτέρων τα αποτελέσματα όλων αυτών των αναμετρήσεων σε τοπικό και διεθνές επίπεδο.

Η αντίστροφη μέτρηση για μία διεθνή σύραξη έχει ήδη αρχίσει όσο κι αν τη μέτρηση αυτή προσπαθούμε να την κάνουμε σε ρυθμό υπαγορεύσεως, γιατί όλους μας μας έχει πιάσει γλωσσοδέτης. Όσον αφορά τα τοπικά γεγονότα τα παρακολουθούμε με κοιμημένη την ανάσα κι όχι μόνο λόγω των καπνών από τις φωτιές και τα καπνογόνα... "Αν στην κοινή λογική δεν υπάρχει καπνός χωρίς φωτιά, άλλοι υποστηρίζουν ότι... ο καπνός ανάθει τις φωτιές! Η γη μας έχει γίνει μια απέραντη πυριτιδαποθήκη εύφλεκτη, που και ο παραμικρός σπινθήρας μπορεί να την ανάτινάξει στον αέρα και τότε όποισδήποτε πυροσβεστικές δυνάμεις θα είναι ανήμπορες να κατασβέσουν της φωτιά, που άλλες επιτήδειες δυνάμεις την τροφοδοτούν δάγοντας αντί για λάδι πολύ πολύ πετρ - έλαιο και θόμβες μολότωφ.

Παρ' όλη όμως την φαινομενική κινητικότητα ο κόσμος είναι σά να 'χει σταματήσει. Έχει σαστίσει. Η γη είναι σά να 'χει ακινητοποιηθεί στη στροφή και δεν περιστρέφεται πλέον. Κανένας δεν ενδιαφέρεται να κατέθει και να... σπρώξει, φοδούμενος... ίσως μη τυχόν και πάρει μπροστά και ξεκινήσει. Όλοι περιμένουμε από τους άλλους τις πρωτοβουλίες. Περιμένουμε βλοι έναν νέο Γαλιλαίο, ο οποίος παρ' όλο τον ένδεχόμενο κίνδυνο να καεί, να τολμήσει να διατυπώσει εκ νέου το «και όμως κινείται!» Όλοι, τότε, εκθαμβοί, θα παρατηρούμε τη διστακτική κίνηση της Γης μας,

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Άναπλ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών

που σιγά σιγά θα βρίσκει τον συνηθισμένο θηματισμό της και με βιά θα μετράει το σύμπαν.

...τό δε πνεύμα άπροθύμων

Όλοι, όμως, τώρα είμαστε σαν καθηλωμένοι και «παίζουμε τ' αγάλματα» ή τα «στρατιωτάκια ακούνητα κι άμίλητα». Έως πότε όμως; Έως πότε οι δυνάμεις που υπάρχουν θα προσανατολίζονται προς την καταστροφή; Έως πότε οι δυνάμεις θα αναλύσκονται επί ματαιίφ; Έως πότε οι δυνάμεις θα άπρακτούν; Έτσι καθώς βλέπω τα πράγματα, μου έρχεται να αντιστρέψω τους όρους της γνωστής κυριακής ρήσεως και να την διατυπώσω κατά τον ακόλουθο τρόπο: «Η μὲν σάρξ δυνατή, τό δε πνεύμα άπροθύμων!» Και πράγματι αν χαρακτηρίζει κάτι τους σημερινούς ανθρώπους είναι ή ά π ρ ο θ υ μ ί α.

Παρατηρείστε λίγο γύρω σας τους ανθρώπους, και νέους και μεγαλύτερους. Έλάχιστοι είναι εκείνοι που προθυμοποιούνται από μόνοι τους να κάνουν κάτι. Δεν λέω να σηκωθούν να προσφέρουν τη θέση τους ή να σέ βοηθήσουν να μεταφέρεις κάτι στο δρόμο έτσι από δική τους διάθεση. Και να τους τό ζητήσεις, λίγοι θα είναι εκείνοι που θ' ανταποκριθούν. Οί περισσότεροι θα κωφεύσουν, θα άδιαφορήσουν, αν δεν σου ζητήσουν και τό λόγο για τό πώς σου ήλθε ή ιδέα ν' άπευθυνθείς σ' αυτούς για βοήθεια.

Άκόμα και σε σχέση στην οποία είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν διάφορες υπηρεσίες άρκοούνται στο έλάχιστο, σά να έχουν υιοθετήσει ως κανόνα ζωής τό «όσο λιγότερο τόσο και καλλίτερο». Λίγες είναι οι εξαίρέσεις αυτού του κανόνα. Άκόμα κι αν ελπίζουν σε κάποιον φιλοδώρημα πάλι δεν κινούνται με προθυμία. Προτιμούν τό δώρημα χωρίς φιλική διάθεση, σά να τους άνήκε υποχρεωτικά. Και θυμώνουν όταν δεν τους τό δίνεις.

Παρατηρείστε τους πωλητές στα καταστήματα, τους υπαλλήλους στις δημόσιες υπηρεσίες, στις τράπεζες, τους καθηγητές. Ό,τι και να κάνουν τό κάνουν με τό

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

(Σκέψεις γύρω από το κήρυγμα της 'Εκκλησίας)*

Ἄρχιμ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΗΛ. ΜΟΥΣΤΑΚΑ
Ἱεροκήρυκος Ἱ. Μ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν

2. Ὁ ροὶ ἐπιτυχίας τοῦ κηρύγματος.

Γιὰ νὰ εἶναι τὸ κήρυγμα διακονία ἐκκλησιαστική, πὸν θὰ οἰκοδομεῖ τοὺς πιστοὺς, πὸν θὰ ἔναι διδασκαλία ψυχικῆς ἀνάτασης καὶ ἀνάστασης, σπόρος πὸν θὰ καρποφορεῖ σ' ὄλες τὶς πνευματικὲς καιρικὲς συνθήκες καὶ πὸν θὰ γαλουχεῖ τοὺς πιστοὺς στὴν «καινὴ ἐν Χριστῷ»⁴⁹ ζωὴ καὶ θὰ προετοιμάζει τοὺς πολίτες τῆς ἄνω Ἱερουσαλήμ, θὰ πρέπει:

α) Νὰ εἶναι ὁ καρπὸς τῆς πίστεως καὶ τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ ἱερέα. Αὐτὸ πὸν ζεῖ ὁ ἱερέας αὐτὸ καὶ θὰ κηρύξει εἴτε τὸ θέλει εἴτε ὄχι. Ἱερεῖς πὸν ἀμφιβάλλουν, πὸν ταλαντεύονται στὰ βασικὰ τῆς πίστεως πρέπει ὄχι μόνον νὰ μὴ κηρύττουν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ κυκλώνουν τὸ ἅγιο Θυσιαστήριον. Τὸ καλὸ κήρυγμα εἶναι ἡ δύναμη τοῦ ἱερέα. Ἄν μ' αὐτὸ στηρίζει τὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, μὲ τὴν πίστη καὶ τὴ μυστηριακὴ ζωὴ τρέφεται ὁ ἴδιος καὶ τὸ ἔργο του. Δίνει σωτηριολογικὲς διαστάσεις στὸ ἔργο του.

β) Νὰ εἶναι καλὰ προετοιμασμένο. Θὰ ἔλεγα ὁ ὁ-

μιλητὴς πρῶτα καὶ τὸ κήρυγμα ὕστερα. Ὅταν μιλάμε γιὰ προετοιμασίαν τοῦ κηρύγματος πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπόψη πὸς ἡ ἐργασία αὐτὴ δὲν περιορίζεται στὸ νὰ πάρουμε ἓνα βοήθημα νὰ διαβάσουμε, ν' ἀποστηθίσουμε καὶ νὰ ἀπαγγεῖλουμε ἓνα ξένο κήρυγμα, ἀλλὰ ἐννοοῦμε τὴ μελέτη, τὴν προετοιμασίαν καὶ τὸν προσωπικὸ μὶχθο τοῦ ἱερέα. Γιὰ νὰ μάθουμε νὰ κηρύττουμε, πρέπει νὰ μάθουμε νὰ μελετᾶμε. Νὰ μελετᾶμε ὄχι μόνον τὸ συγκεκριμένο θέμα κάποιας ὁμιλίας, ἀλλὰ ὄλο τὸ περιεχόμενο τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ λόγου, ὅπως τὸ ἀναπτύξαμε στὴν ἀρχὴ τῆς εἰσήγησός μας. Ρώτησαν κάποτε ἓναν ἱεροκήρυκα: πόσο χρόνο θέλετε, γιὰ νὰ προετοιμάσετε τὸ κήρυγμά σας; Κι ἐκεῖνος ἀπάντησε σοφά: ὄλο τὸ χρόνο.

γ) Κατὰ τὴν προετοιμασίαν καλὸ εἶναι νὰ γράφεται τὸ κήρυγμα⁵⁰ καὶ στὸ πρῶτο στάδιο τῆς κηρυκτικῆς τοῦ ἱερέα διακονίας ν' ἀποστηθίζεται. Ἄν δὲ μπορεῖ ν' ἀποστηθίζει μὲ εὐχέρεια, ὥστε κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν νὰ ἀποδίδει μὲ ἄνεση τὰ νοήματα, δὲν εἶναι ντροπὴ ἀλλὰ σύνεση νὰ κρατᾶει στὸ χέρι τοῦ τῆς

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 13 τοῦ ὑπ' ἀρ. 1 τεύχους.
49. Β' Κορ. 5,17.

50. Φαριανὸς, Δ., Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης, Λόγος Οἰκοδομῆς, Κοζάνη 1980, σ. η'.

στανιό, μὲ τὸ ζόρι, δὲν χαίρονται αὐτὸ πὸν κάνουν ἐνῶ μποροῦν γὰ τὸ κάνουν. Ἡ ἐξυπηρέτηση θεωρεῖται δουλικότητα. Ἡ διακονία δουλοπρέπεια.

Ποιμάνετε προθύμως

Ἐνα τέτοιο πνεῦμα μπορεῖ νὰ ἐπικρατήσει ἀκόμα καὶ στὶς ποιμαντικὲς σχέσεις. Τὸ ἔργο πὸν κάνουμε δὲν μᾶς συνέχει. Πραγματοποιοῦμε τὸ ἐλάχιστο. Οἱ ἐνέργειές μας καταγράφονται στὶς ἐλάχιστονες κλίμακες, οἱ προσπάθειές μας τὸ ἴδιο. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος εἶχε ἐπισημάνει ἐνωρὶς ἓνα τέτοιο κίνδυνον πὸν ἐλλοχεῖ καὶ εἶχε ἀποτείνει παράκληση πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας στὴν ὁποία εἶχε ἀπευθύνει τὴν Α' ἐπιστολή του λέγοντάς τους: «Ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλ' ἐκουσίως, μὴδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ πρὸς ὁμωσιν...» (Α' Πέτρου ε' 2).

Ἐάν, σύμφωνα, μὲ τὸ λόγιον τοῦ Κυρίου μας, χρειάζεται ἐγγρήγορη καὶ προσευχὴ ὅταν τὸ πνεῦμα εἶναι πρόθυμον ἢ δὲ σὰρξ ἀδύνατη (Ματθαίου κς' 41), ἀναλογισθεῖτε τί ἄλλο παραπάνω μπορεῖ νὰ ἀπαιτηθεῖ ὅταν καὶ τὸ πνεῦμα εἶναι ἀπρόθυμον ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὴ δύναμη ἢ τὴν ἀδυναμίαν τῆς σάρκας.

Τὸ ζήτημα λοιπὸν εἶναι ἀρκετὰ σοβαρὸ. Εἶναι ζήτημα πνευματικῆς τάξεως. Δὲν εἶναι τυχαῖον πὸν ὅλους μας ξαφνικὰ μᾶς «κατέλαβε» ἓνα τέτοιο πνεῦμα ἀπροθυμίας. Ὅσο καὶ νὰ εἶναι τῆς μόδας οἱ «καταλήψεις», ἡ ἀπροθυμία προδικάζει ἄσχημες ἐξελίξεις. Εἶναι λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἐμπνεύσουμε αὐτὴν τὴν προθυμίαν. Τὸ προσωπικὸν μᾶς παράδειγμα θὰ παίξει ἓνα σημαντικὸν ρόλον. Ὁ πρόθυμος ποιμὴνας φαίνεται ἀμέσως καὶ καθοδηγεῖ. Κάνει μάλιστα πειστικὴ τὴν προτροπὴν πὸν ἀπευθύνει: «ἔσο πρόθυμος»!

προτάσεις του σχεδίου κι άλλες χρήσιμες για τη μνήμη του σημειώσεις⁵¹.

δ) Προταρχικό σημείο της έτοιμασίας του ιερέα είναι ή ψυχική διάθεση και ή έσωτερική τακτοποίηση για την προσφορά του κήρυγματος. Μπορεί να γίνει έπισταμένη φροντίδα για το κήρυγμα από τον ιερέα, ώστε από τεχνικής πλευράς να μη ύστερεί σε τίποτα, όμως τίποτα δέ θα κατορθώσει, αν δέ γονατίσει και δέν παρακαλέσει τον Παράκλητο να φωτίσει την ψυχή του, να σφραγίσει τὰ λόγια του, ώστε ν' αποκτήσουν τή γνησιότητα και την αυθεντικότητα του Λόγου του Θεού.

3. Τ ρ ό π ο ς π ρ ο σ φ ο ρ ᾶ ς.

Το κήρυγμα είναι ο σιωπηλός διάλογος της ψυχής με το Θεό και όχι ο μονόλογος του ιερέα. Ο ιερός άμβωνας δέν είναι βήμα ρητορικό, ούτε έδρανο δικαστικό, πολύ δέ περισσότερο ο ιεροκήρυκας, ο «δικηγόρος» του Θεού. Είμαστε λάθος, όταν κηρύττουμε από το βήμα της Έκκλησίας απολογητική, που δέν έχει θέση στο ναό, ήθικολογία, που δέν είναι «έν Χριστώ» σωτηρία, δημαγωγία, που δέν είναι πατριωτισμός⁵².

Τα αυτιά της ψυχής του σύγχρονου ανθρώπου είναι κουρασμένα από το θόρυβο της μηχανής και τους ήχους της έξωφρενικής μουσικής, γι' αυτό ο στόμφος στο κήρυγμα τον κουράζει. Σ' αυτό περιμένει ν' ακούσει όχι τή μουσικότητα της φωνής του όμιλητή, αλλά να αισθανθεί τή δροσιά του ουρανού να κατεβαίνει σαν φωνή «αύρας λεπτής»⁵³ μέχρι τὰ βάθη της ύπαρξής του, για να τελεσιουργήσει εκεί το μυστήριο της σωτηρίας.

Είναι ανάγκη, όταν μιλάμε, να σιωπάμε έμεις, να υποχωρεί ή ανθρώπινη παρουσία, για να προβάλλει άτόφιο, καθαρό χρυσάφι ή φωνή του Θεού. Γι' αυτό άς φροντίζει ο κάθε ιερέας να κάνει όσο γίνεται πιο διαλογικό το κήρυγμά του, σαν τή συζήτηση. Δέ δίνει κανένας καμιά έπισημότητα ή κϋρος στα λεγόμενά του, κάνοντας χρήση του στόμφου ή όποιοιδήποτε άλλου μέσου που αφαιρεί τή φυσικότητα. Έπισημότητα και κϋρος δίνει ο ιερέας στα λεγόμενά του με την ιεροπρεπή στάση του, με το καθαρό διδακτικό λόγο και τον προσωπικό και έξατομικευμένο τρόπο της προσφοράς τους.

51. Πρβλ. Έκκλησιαστική Άλήθεια (Κων) πόλεως, έκδ. ΠΠΜ, τόμος 6, Θεσ)νίκη 1985, σ. 91α.

52. Ψαριανός, Δ., Μητροπολίτου Σερβίων και Κοζάνης, ΟΙΚΟΔΟΜΗ, έπετηρίς φιλολογική, Κοζάνη 1958, σ. 136.

53. Γ' Βασιλ. 19,12.

ΣΤΜΠΕΡΑΣΜΑ

Δέν είναι δυνατό να έχουμε δικό μας, αλλά προς κάθε συν - αδελφό ιεροκήρυκα άπευθύνουμε τὰ λόγια του ουρανοβάμονα Άποστόλου Παύλου, που είναι κάτι πιο πάνω από συμπέρασμα, καθότι είναι πείρα και βίωμα και τρόπος ζωής. Της ζωής του κοντά στον Ίησού Χριστό που αρχίζει με το δραμα της Δαμασκού και τελειώνει με το μαρτύριό του στη Ρώμη.

Παραγγέλλει λοιπόν στον καθένα μας ο Άπόστολος: «Άξίως του Ευαγγελίου του Χριστού πολιτεύεσθε»⁵⁴, «πάν ό,τι αν ποιήτε έν λόγω ή έργω, πάντα έν όνόματι Κυρίου Ίησού εύχαριστούντες τῷ Θεῷ και Πατρί δι' αυτού»⁵⁵, «προσευχόμενοι άμα υπέρ άλλήλων, ίνα ο Θεός άνοιξη ήμίν θύραν του λόγου»⁵⁶, «είδέναι πώς δεί ήμās ένι έκάστῳ άποκρίνεσθαι»⁵⁷, «σπουδάζοντες σεαυτούς δοκίμους παραστήσαι τῷ Θεῷ, έργάτας άνεπαισχύντους, όρθοτομοϋντας τον λόγον της άληθείας»⁵⁸.

«Πάσα γραφή θεόπνευστος και ώφέλιμος προς διδασκαλίαν, προς έλεγχον, προς επανόρθωσιν, προς παιδείαν την έν δικαιοσύνη»⁵⁹. Γενόμενοι «ήπιοι έν μέσφ των πιστών, ως αν τροφός θάλλη τὰ έαυτής τέκνα»⁶⁰, «διάκονοι πνεύματος και ου γράμματος»⁶¹, «νοϋν Χριστού έχοντες»⁶², «μηδεμίαν έν μηδενί διδόντες προσκοπήν, ίνα μη μοιμηθή ή διακονία, άλλ' έν παντί συνιστώντες έαυτούς ως Θεού διάκονοι»⁶³, «Θεού γάρ έσμεν συνεργοί»⁶⁴.

Άς έχουμε λοιπόν ύπόψη «ότι έν' έλπίδι όφείλει ο άροτριών άροτριών»⁶⁵, γιατί «ούτε ο φυτεϋών έστί τι ούτε ο ποτίζων, άλλ' ο αυξάνων Θεός»⁶⁶. «Ωστε αδελφοί μου αγαπητοί και περιπόθητοι, «έδραίοι γίνεσθε, άμετακίνητοι, περισσεύοντες έν τῷ έργω του Κυρίου πάντοτε, ειδότες ότι ο κόπος ήμῶν ουκ έστι κενός έν Κυρίῳ»⁶⁷.

(Τέλος)

54. Φιλ. 1,27.

55. Κολ. 3,17.

56. Κολ. 4,3.

57. Κολ. 4,6.

58. Β' Τιμ. 2,25.

59. Β' Τιμ. 3,16.

60. Α' Θεσ. 2,7.

61. Β' Κορ. 3,6.

62. Α' Κορ. 2,16.

63. Β' Κορ. 6,3.

64. Α' Κορ. 3,9.

65. Α' Κορ. 9,10.

66. Α' Κορ. 3,7.

67. Α' Κορ. 15,58.

ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ*

(πορεία αναζητήσεως και εύρέσεώς του)

Τοῦ Μοναχοῦ ΜΩ·Υ·ΣΕΩΣ Ἀγιορείτου

Ἐντούτοις αὐτὴ ἡ δύσκολη ἐποχὴ μας θέλει νὰ πι-
στεύει καὶ προσπαθεῖ, λέγει, νὰ σέβεται τὸ ἀνθρώπινο
πρόσωπο, μὲ τὴν ἐλευθερίαν του, τὴν ὠραιότητα καὶ
μοναδικότητά του. Ὅμως ὁ σεβασμὸς αὐτὸς δὲν εἶναι
πάντα γνήσιος καὶ συχνὰ ὑπάρχει ἐπιφανειακὰ μὲ μᾶλ-
λον δόλιους σκοπούς. Δίχως Χριστὸ ἡ συνάντηση δύο
προσώπων καταστὰ κόλαση. Οἱ στείρες ἀνθρωπιστικὲς
ιδέες ἀδυνατοῦν νὰ ἐκφράσουν τίς δυνάμεις τῆς ψυ-
χῆς καὶ ἀποδεικνύονται ἀνίκανες νὰ στερεώσουν μακρὲς
διαπροσωπικὲς σχέσεις. Ἡ Ὁρθόδοξη πατερικὴ θεο-
λογία λύνει τὸ πρόβλημα ἀμέσως. Εἶμαι ἐλεύθερος καὶ
ἀγαπῶ. Ἀγαπῶ γιατί εἶμαι ἐλεύθερος. Ἐλευθερία δί-
χως ἀγάπη εἶναι τυραννικὰ δεσμά. Ἐλευθερία δίχως
ἀγάπη ὀδηγεῖ στὴν ἀναρχία, τὴν αὐτοκτονία, τὴ θρα-
σύτητα, τὸν μηδενισμό. Ἡ ἀγάπη δίνει ἀξία στὸ
πρόσωπο καὶ δὲν τὸ ἀφήνει νὰ χαθεῖ, οὔτε καὶ ἀπὸ
αὐτὸν τὸν θάνατο. Ἡ ἀγάπη καλεῖται νὰ ἐνεργοποιή-
σει ὅλα τὰ ἱερὰ ἀποθέματα τῆς ἀγαθότητος τοῦ ἀν-
θρώπου γιὰ νὰ ἐπικοινωνήσῃ ὁ ἄνθρωπος μὲ τοὺς
ἄλλους καὶ νὰ ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τὸν σκληρὸ ἀτομισμὸ.
Τραγικὸι ὅσοι ἀγωνίζονται καὶ δὲν καταφέρνουν νὰ
ἐπιτύχουν, δυστυχεστοί ὅμως ὅσοι θέλουν ν' ἀγνοοῦν
αὐτὸν τὸν ἀγῶνα καὶ εὐκόλα νὰ ἐπιρρίπτουν τίς εὐθύ-
νες στοὺς ἄλλους.

Ἐπάρχει ὅμως καὶ μία ἄλλη ἐξήγηση τοῦ φαινο-
μένου τῆς μὴ ὀρθῆς αὐτοκαλλιέργειας καὶ πρόθυμης
μαθητείας στὴν Ὁρθόδοξη διδασχία, στὴν πλούσια πεῖ-
ρα τῶν ἁγίων. Ἡ «ἐλευθερία» τῶν συγχρόνων δὲν τοὺς
ἐπιτρέπει καμμιά ὑπακοή σὲ καμμιά κηδεμονία. Ἡ
ἀνθρωπότητα ἐπιμελῶς ἐργάζεται τὴν πατροκτονία,
τὴν ἀποδέσμευση ἀπὸ τὸ παρελθὸν τῆς συντηρητικό-
τητος, καὶ μία μερίδα ἐπεξεργάζεται καὶ τὴ θεοκτο-
νία ὡς πηγὴ δουλείας, φραγμῶν καὶ στερήσεων, ὡς
καταστρατήγηση τῆς αὐθεντίας τῆς προσωπικότητός
τους. Στὴ θέση τοῦ Θεοῦ θέτουν ἡμιθέους ἀρεσκείας
τους, οἱ ὁποῖοι ὅπως φαίνεται ἱκανοποιοῦν τὸ προσω-
πεῖο τους. «Δὲν εἶναι καθόλου τυχαῖο», γράφει ὁ ἐπί-
σκοπος Βανάτου Ἀμφιλόχιος, «τὸ ὅτι ἡ Ἐκκλησία
τοῦ Θεοανθρώπου εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ "Πάτερ ἡ-
μῶν" καὶ τῶν Ἀγίων Πατέρων». Οἱ σχέσεις τοῦ Υἱοῦ
τοῦ Θεοῦ μετὰ τοῦ Πατρὸς του ὀρίζουν τίς δικές μας
σχέσεις μ' Ἐκεῖνον, πού εἶναι σχέσεις ἀμοιβαίας, ἀνι-
διωτελοῦς καὶ εὐλακρῶν ἀγάπης.

Αὐτοὶ πού ἀσκήθηκαν στὴν ὑπακοή, τὴν προσευ-
χὴ καὶ τὴν ταπείνωση ἀπέκτησαν τὴν πνευματικὴ πα-
τρότητα ὁμοιοῦμενοι κατὰ τὸ δυνατό καὶ ἐφικτὸ μὲ τὸν
οὐράνιο πατέρα καὶ ἔτσι μποροῦν νὰ βοηθήσουν σὲ
προσωπικὸ κυρίως ἐπίπεδο τοὺς κατὰ πνεῦμα υἱούς,
πού δὲν τοὺς ἐξέλεξαν οἱ ἴδιοι ἀλλὰ τοὺς προσέφερε
σὲ αὐτοὺς ὁ Θεός. Αὐτοὶ πού ὠραιώθησαν στὴν ἐν-
τρέφηση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ δύνανται ν' ἀνορθώ-
σουν τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο. Αὐτοὶ καὶ μόνον αὐτοί,
γιατὶ αὐτοὶ κατέχουν τὴ δύναμη τῆς θαυματουργοῦ
ἀγάπης, πού δὲν τὴν ἔχουν δυστυχῶς ψυχολόγοι καὶ
ψυχαναλυτές, κοινωνιολόγοι καὶ φιλόσοφοι. Αὐτοὶ πού
νίκησαν καὶ ἀπώλεσαν τὸν ἑαυτό τους διὰ τῆς αὐτοθυ-
σίας, πού βίασαν τὸ ἐσῶτερο ψεῦδος τους, αὐτοὶ ὡς
νικητὲς μποροῦν νὰ βοηθήσουν τοὺς ἡττημένους ἀπὸ
τίς πλάνες τοῦ κόσμου καὶ τὸ κακὸ τοῦ πονηροῦ.

Ἄν ἀπὸ αὐτοὺς ἀπουσιάζει ἡ ἀγιότητα τότε ἡ πα-
τρότητα γίνεται νομικὴ, σκληρὴ, ἄστοργη καὶ ἡ υἰό-
τητα ὑποχρέωση. Ἐχει λείψει ἡ ἀγάπη καὶ ἔχει ἔλθει
ἡ βία τῆς ὑποταγῆς καὶ τῆς προσταγῆς. Τότε τ' ἀπο-
τελέσματα θεραπείας καὶ ἀναστάσεως τοῦ τραυματισμέ-
νου προσώπου ἐλαχιστοποιοῦνται, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε
ἐξαφανίζονται. Τὸ ἐξομολογητήριον εἶναι τελικῶς τὸ
μεγάλον θεραπευτήριον, ἡ μετάνοια καὶ ἡ ταπείνωση
ιατροί, ἡ εὐλογία καὶ ἡ χάρις τοῦ μυστηρίου ἐνδυνά-
μωση, καθοδήγηση τοῦ πνευματικοῦ, βοήθεια καὶ ἀσφάλεια.

Θέλησα τὸ κείμενον αὐτὸ νὰ τὸ παρουσιάσω σ' ἓνα
Ἀγιορείτη Γέροντα, γιὰ νὰ μοῦ πεῖ τὴ γνώμη του
καὶ νὰ μὲ διορθώσῃ. Μὲ δέχθηκε στὸ ταπεινὸ κελλί
του μὲ χαρὰ καὶ μ' ἓνα πρόσωπο ἔκτακτα φωτεινόν.
Μιλῆσαμε γιὰ διάφορα καὶ τέλος μοῦ εἶπε νὰ τοῦ δια-
βάσω τί ἔχω γράψῃ. Μὲ ἄκουγε νομίζω προσεκτικὰ
καὶ μὲ σταμάτησε μιὰ - δυὸ φορὲς, γιὰ νὰ ἐπαναλά-
βω κάποιες λέξεις, πού νόμιζα στὴν ἀρχὴ πὼς δὲν ἄ-
κουσε καλά, μὰ πού κατάλαβα καλά μετὰ, πὼς δὲν τοῦ
ἄρεσαν. Δὲν ἔκαμε συγκεκριμένες παρατηρήσεις, ἀλ-
λὰ ἄρχισε μιὰ συζήτηση ἐνδιαφέρουσα, ἀπὸ τὴν ὁποία
θὰ σὰς μεταφέρω μερικὰ σημεῖα, πού θεωρῶ πὼς ἀ-
ξίζει νὰ τ' ἀκούσετε καὶ ἐσεῖς.

Ἐκεῖνον λοιπὸν τὸ δειλινόν, ὁ Γέροντας πού εἶχε
ἀρκετὲς δεκαετίες στὸ Ἅγιον Ὄρος, μοῦ εἶπε:

Εὐχαριστῶ πού μ' ἐμπιστεύθηκες. Τὸ θέμα σου

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 27 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 τεύχους.

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΣ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΔΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ

Τοῦ κ. ΚΩΝ. Ρ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗ

Ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας «ἡ πρώτη αὐτῆς ἐμφάνισις ἐσημειώθη ἐν τῷ Χριστῷ»¹ καὶ «συμπίπτει πρὸς αὐτὴν τὴν Θεϊὰν ἐνανθρώπισιν»², εἶναι κατ' ἐξοχήν τῆς Πεντηκοστῆς. Κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν «τὸ πνεῦμα κατήλθε τὸ Ἅγιον ἐν πυρίναις γλώσσαις»³ στοὺς πρώτους μαθητάς «καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι»⁴. Ἐκτοτε οἱ μαθηταὶ καὶ ἀπόστολοι τοῦ

Χριστοῦ ἀνέλαβαν τὴν διάδοσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας εἰς πάντα τὰ ἔθνη, πού εἶναι ὁ «καταρτισμὸς τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ»⁵.

Τὸ ἔργον ὁμῶς τῆς Ἐκκλησίας προσεπάθησαν νὰ ἀνακόψουν δύο ἐχθροὶ τῆς. Ὁ πρῶτος ἦτο ἐξωτερικός· οἱ διωγμοί, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ὁποίων πολὺ χριστιανικὸν αἷμα ἐχύθη καὶ ἀμέτρητοι μάρτυρες ἀνεδείχθησαν. Ὁ δεῦτερος ἐχθρὸς προήρχετο ἐκ τῶν σπλάγχων τῆς Ἐκκλησίας. Ἦσαν αἱ αἱρέσεις. Αἱ αἱρέσεις, πού προσεπάθησαν μὲ τὶς διαφορὰς δοξασίας τους, «εἰς

1. Π. Ν. Τρεμπέλα, Δογματικὴ, τ. 2, σελ. 323.
2. Ἰωάν. Ν. Καρμίρη, Σύνοψις τῆς δογματικῆς διδασκαλίας τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, σελ. 83.
3. Αἴνοι τῆς Πεντηκοστῆς.
4. Πράξ. 2,4.

5. Ἐφεσ. 4,12.

δὲν εἶναι εὐκόλο, ἂν καὶ πολλοὶ λέγουν πολλὰ περὶ τούτου. Γιὰ τὴν Ἐκκλησία μας δὲν ὑπάρχουν ἄλλα προβλήματα. Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἔχει προβλήματα. Ἡ Ἐκκλησία ἀγωνιᾷ γιὰ τὸν σημερινὸ ἀγχώδη ἄνθρωπο. Ἡ Ἐκκλησία μεταβάλλει τὴν ἀγωνία τῆς σὲ προσευχή. Καὶ προσευχόμενη ἀγκαλιάζει καὶ σκεπάζει τοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὴ εἶναι ἡ πατερικὴ παράδοσις. Σήμερα, ἐπειδὴ δὲν προσευχόμαστε, αὐτοσχεδιάζουμε καὶ καινοτομοῦμε, προσφέροντας ὡς μοναδικὰς λύσεις τὶς ἰδέες μας, οἱ ὁποῖες μερικὲς φορὲς εἶναι καὶ ἀρρωστημένες. Δὲν σὲ δασκαλεύω, δὲν σ' ἐπαινῶ καὶ δὲν σὲ μαλλώνω, μόνο προσεύχομαι ντροπαλά. Καὶ καθὼς ἄκουγα αὐτὰ πού γράφεις ἐπανελάμβανα τὸ ψαλμικόν: «Τὸ πρόσωπόν μου ἐζητήσῃ τὸ πρόσωπόν σου». Ἡ ταπεινώσις εἶναι αὐτὴ πού ἀναγεννᾷ καὶ φωτίζει τὸ πρόσωπο. Ὁ ἐγωϊσμὸς μαυρίζει τὸ πρόσωπο, δὲν τὸ ἀφήνει νὰ δεῖ καλὰ καὶ μακρὰ. Αὐτὸ τὸ δαιμονικὸ πνεῦμα σκοτίζει τὸν κόσμον καὶ δὲν τὸν ἀφήνει νὰ δεῖ ἄλλο ἀπὸ τὸ ἀτομικὸ του συμφέρον. Ἔτσι ὁ καημένος ὁ Θεὸς δὲν μπορεῖ νὰ μεταμορφώσει τὸν κόσμον, ἂν ὁ ἴδιος δὲν τὸ θελήσει, γιατί ποτὲ δὲν ὑπῆρξε δυνάστης. Ὁ κόσμος τὴν ὑπακοήν θεωρεῖ δουλείαν καὶ δειλία. Ἔτσι χρειάζεται πολὺ ἔργασία γιὰ ν' ἀποκτήσῃ ὁ κόσμος γνήσιον ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, ὅταν μάλιστα καὶ ἡμεῖς οἱ ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας δὲν τὸ ἔχουμε. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μητέρα μας, δὲν εἶναι δημόσια ὑπηρεσία. Ἔτσι ἡ Ἐκκλησία προσπαθεῖ νὰ πείσῃ καὶ ποτὲ δὲν ἐξουσιάζει καὶ ἀναγκάζει. Οἱ κληρικοὶ δὲν μποροῦν ν' ἀπαιτοῦν τὸν σεβασμό, ἀλλὰ νὰ δέχονται τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ λόγῳ τῆς ἀγίας

βιοτῆς τους. Ἡ Ἐκκλησία πάντα παρακαλεῖ μὲ ἀγάπη, ὅποτε διέταξε, λάθεψε καὶ ἔβλαψε.

Εἶναι πού εἶναι κουρασμένος ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος, μὴν τὸν κουράζουμε ἡμεῖς πῶς πολὺ μὲ ὑπερβολὰς καὶ μάλιστα μὲ αὐτὰ πού δὲν θέτουμε στὸν ἴδιον τὸν ἑαυτὸν μας. Ἄς δίδουμε αὐτὸ πού ἔχουμε καὶ τίποτε παραπάνω...

Προσπάθησα καὶ ἐγὼ νὰ προσφέρω αὐτὸ πού εἶχα στὶς ἀποσκευές μου φυλαγμένο ἀπὸ μελέτες καὶ συναντήσεις μὲ σύγχρονους Ἀγορεῖτες πατέρες, αὐτούς, πού κατὰ τὸν ἐπίσκοπο Σεραπίωνα προσπαθοῦν νὰ διατηροῦν «τὸ πρᾶον καὶ ἡσύχιον, τὸ ἡμερον ἡθος, τὸ εἰρηνικόν, τὸ ἀπλαστον καὶ ἀπλό, τὸ ἀπαθὲς καὶ ἀφιλάργυρον, τὸ εὐσπλαγχνον καὶ ἐλεημονικόν, τὸ εὐμετάδοτον καὶ συμπαθὲς, τὸ φιλάδελφον καὶ φιλόξενον, τὸ φιλόπτωχον καὶ καλόλογον, τὸ φιλαληθὲς καὶ ἐνοποῖόν, τὸ γλυκομίλητον καὶ χαμηλόφωνον, δηλαδὴ τὴν γνησιότητα τοῦ τιμίον ἀνθρωπίνου προσώπου ὑπὲρ τοῦ ὁποίου Χριστὸς ἔπαθε.

Ἔμεῖς στὴν ἀθωνικὴ ἡσυχία πολὺ θὰ χαιρόμεθα ὅταν πληροφοροῦμεθα ὅτι οἱ ἐν τῷ κόσμῳ ἀδελφοὶ μας συναγωνίζονται τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν αὐτῆς τῆς ἀγίας ἐσωτερικότητος καὶ ἀποκαλύψεως τοῦ ἀγνώστου ἔσω ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ἡ ἰδιαίτερη γνώσις θὰ βοηθήσῃ σημαντικὰ στὸν συγκεκριμένον τῆς παθοκτονίας ἀγῶνα καὶ στὴν λάμψην τῆς ἰδιαιτερότητος τοῦ προσώπου μὲ τὴν Χάρην τοῦ Τριαιδικοῦ Θεοῦ.

(Τέλος)

τάς όποιás συνεδούζετο ένας, μόλις συγκαλυπτόμενος Ὁρθολογισμός, μαζί με τήν πλέον ζοφερήν δεισιδαιμονίαν καί με ήθικάς άθαρτίας διαφόρων ποιότητων»⁶, νά σκοτίσουν τά πνεύματα, νά ταράξουν τίς συνειδήσεις, νά επιτύχουν ό,τι δέν επέτυχαν οί Νέρωνες καί οί Διοκλητιανοί. Νά εξαφανίσουν τήν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἀπό τοῦ προσώπου τῆς γῆς. Ἀλλά ὅπως ή Ἐκκλησία άντέστη στοῦς διωγμούς με τό αἷμα τοῦ μαρτυρίου, ἔτσι ἔπρεπε νά άντισταθῆ καί εἰς τίς αἱρέσεις. Καί άγωνίστηκε ή Ἐκκλησία καί νίκησε καί τίς αἱρέσεις, κυρίως, με τίς ἑπτά οἰκουμενικές Συνόδους, πού συνεκλήθησαν μεταξύ τοῦ Δ' καί Η' αἰῶνος.

Διότι αἱ Οἰκουμεικαί Σύνοδοι, πού εἶναι ὄργανον χαρισματικόν⁷ τῆς Ἐκκλησίας, συνεκροτοῦντο, ὅταν παρυσιάζοντο αἱρέσεις, αἱ ὁποῖαι ή διέστρεφον τήν ὀρθήν πίστιν ή άνεμείγρυνον μετ' αὐτῆς δοξασιές εἰς τίς ὁποῖες «ἐπεκράτει μονομερῶς ή φιλοσοφία, καί έντεῦθεν ἐνεφανίσθη ὁ μέγας κίνδυνος τῆς παραμορφώσεως τῆς Ἱστορικῆς ἐν Χριστῷ Ἀποκαλύψεως»⁸. Διὰ τοῦτο ἔθεωρήθη κατεπεῖγουσα ή άνάγκη τῆς συγκροτήσεως τῶν Οἰκουμεικῶν Συνόδων πρὸς διάσωσιν τῆς ἀληθοῦς πίστεως, τήν περιφρούρησιν τῆς Ἐκκλησίας καί τήν ὑποστήριξιν τῆς ἀληθείας.

Καί αἱ Οἰκουμεικαί Σύνοδοι αντιμετώπισαν τίς αἱρέσεις κατ' άρχήν με τήν αὐθεντίαν των, τό άθάνατον καί αἰώνιον κύρος των, διότι τό Ἅγιον Πνεῦμα κατηύθυνε τόν νοῦν τῶν ἁγίων Πατέρων, πού συμμετείχαν εἰς τίς συνόδους αὐτές, ὅπως ἄλλωστε τό προεῖπεν ὁ Κύριος στοῦς μαθητάς Του, ὅτι «τό πνεῦμα τό Ἅγιον ὃ πέμφει ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί Μου, Ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καί ὑπομνήσει ὑμῖν πάντα, ἃ εἶπον ὑμῖν»⁹. «Καί ἰδοῦ Ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τάς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος»¹⁰. Ἀντιπροσωπεύετο δέ εἰς τίς οἰκουμεικές Συνόδους ἅπανα ή ἀνά τήν οἰκουμένην μία, ἁγία, καθολική καί ἀποστολική Ἐκκλησία, ἐκ τῆς ὁποίας καί άντλοῦν αἱ Σύνοδοι τήν αὐθεντίαν των. Ὑψίστη δέ αὐθεντία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τό Ἅγιον Πνεῦμα. «Πνεῦμα σοφίας, λαλοῦν, ἐνεργοῦν, διαιροῦν τά χαρίσματα, φῶς καί φωτὸς χορηγὸν καί ζωσα πηγὴ νοερά»¹¹. Τό Ἅγιον Πνεῦμα, πού «ἀγραμμάτους σοφίαν ἐδίδαξεν, ἀλιεῖς Θεολόγους ἀνέδειξεν»¹², εἶναι ή ζωοποιὸς άρχή

καί ή ψυχὴ τῆς Ἐκκλησίας. Καί, ὅπως λέγει καί ὁ Διαμαρτυρούμενος Καθηγητής HEILLER (Χάιλερ), ή Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐγεννήθη ἐκ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τό Πνεῦμα εἶναι ή ζωτική άρχή τῆς. Ὅ,τι εἶναι ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι ή ψυχὴ, αὐτό εἶναι τό Ἅγιον Πνεῦμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ»¹³. Ὁ δέ Ἱερὸς Χρυσόστομος διακηρύττει ὅτι «εἰ μή πνεῦμα παρῆν οὐκ ἂν συνέστη ή Ἐκκλησία· εἰ δέ συνίσταται ή Ἐκκλησία, εὐδὴλον ὅτι πνεῦμα πάρεστιν». Ἐπίσης «εἰ μή πνεῦμα ἦν, λόγος σοφίας καί γνώσεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐκ ἦν· εἰ μή πνεῦμα ἅγιον ἦν, ποιμένες καί διδάσκαλοι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐκ ἦσαν»¹⁴.

Καί οἱ ἅγιοι Πατέρες, ὡς διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων καί θεματοφύλακες τῆς πίστεως καί τῆς Ἐκκλησίας, φωτιζόμενοι δέ καί ἐμπνεόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ἐπὶ τῇ θάσει τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, διετύπωσαν, μετὰ Θεοῦ κύρους, τήν δογματικὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί κατεπολέμησαν τίς αἱρέσεις. Τοῦτο ἐπίστευε καί ὁ Μέγας Βασίλειος, ὅτι οἱ Πατέρες «οὐκ ἄνευ τῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐνεργείας ἐφθέγγαντο»¹⁵ καί ὁ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ὅτι «οὐκ ἦσαν αὐτοὶ οἱ λαλοῦντες, ἀλλ' αὐτό τό πνεῦμα τοῦ Θεοῦ»¹⁶. Αὐτὴ εἶναι ή σημασία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στήν Ἐκκλησίαν, ὥστε ἄνευ αὐτοῦ δέν εἶναι δυνατόν ή Ἐκκλησία νά ὑπάρχη καί νά ἐπιτελῆ τόν Θεῖον προορισμόν τῆς. Καί ὅμως τήν αὐθεντίαν αὐτῆν τῆς Ἐκκλησίας πρσεπάθησαν νά προσβάλλουν διάφοροι αἱρετικοί, σπουδαιότερος τῶν ὁποίων εἶναι ὁ Μακεδόνας, ἐπίσκοπος Κων) πόλεως.

Ὁ Μακεδόνας «ἐδλασφῆμει τὸ Πανάγιον Πνεῦμα, κτιστὸν προφανῶς ὀνομάζων»¹⁷. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, πού ἐγκαίρως ἀντελήφθη τήν σοβαρότητα τῆς αἱρέσεως αὐτῆς, ἐδίδαξεν, ὀρθῶς, ὅτι «τό Ἅγιον Πνεῦμα οὐ κτίσμα, οὐδὲ ξένον, ἀλλ' ἴδιον καί ἀδιάρητον τῆς οὐσίας τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Πατρὸς» «καί ὁμοούσιόν ἐστιν» αὐτοῖς¹⁸.

Ἐναντίον τῆς ἀρειανικῆς αὐτῆς πλάνης, πού ἔθιγε τὸ βασικόν δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος, ή Ἐκκλησία ἀντέδρασε· 1) διὰ τῆς Β' οἰκουμεικῆς Συνόδου, ή ὁποία συνήλθεν, «ἵνα ἐξωθήσῃ ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τάς αἱρέσεις τάς ἐν τῷ μεταξύ τῶν ἀρειανικῶν χρόνων

6. Β. Πλουμίδη, Εἰσαγωγή εἰς τὸν χριστιανισμόν, σελ. 54.

7. Ἰωάν. Ν. Καρμίρη, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, σελ. 668.

8. Ἐνθ' ἄν., σελ. 669.

9. Ἰωάν. 14,24.

10. Ματθ. 28,20.

11. Αἱνοὶ τῆς Πεντηκοστῆς.

12. Στιχηρὰ Ἑσπερινοῦ Πεντηκοστῆς.

13. Ἡ Αἰώνια Ἀλήθεια, Ἐκδ. Ἀπ. Διακονίας, σελ. 290.

14. Ἰωάν. Ν. Καρμίρη, ἔνθ' ἄν., σελ. 97.

15. Ἐνθ' ἄν., σελ. 685.

16. Ἐνθ' ἄν., σελ. 686.

17. Ἰωάν. Ν. Καρμίρη, Τὰ Δογματικά καί Συμβολικά Μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τ. Α', σελ. 71-72.

18. Αὐτόθι.

αναφαιρέσει»¹⁹, 2) | διὰ τῶν συγγραφικῶν ἀγώνων τῶν Ἱερῶν Πατέρων καὶ ἰδίως τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καὶ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ 3) | διὰ τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως.

Πράγματι ἡ ὀριστικὴ ὑπεροχὴ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ὑψίστης αὐθεντίας τῆς ἕναντι τῶν αἱρέσεων αὐτῶν, καὶ ὅσων ἄλλων ἔκτοτε ἔχουν ἀναφανῆ, εἶναι τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως, δημιουργημὰ τῶν δύο πρώτων οἰκουμεικῶν Συνόδων, τῆς Νικαίας καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ Σύμβολον αὐτὸ εἶναι ἓνα θαυμάσιον καὶ ἀθάνατον μνημεῖον φιλοσοφίας καὶ θρησκευτικῆς ὁμολογίας καὶ διατυπώσεως, ὅπως ἄλλωστε προκύπτει καὶ ἀπὸ τὸ περιεχόμενόν του. «Πλάσις, Πτώσις καὶ Ἀνάπλασις εἶναι τὸ τριπλοῦν περιεχόμενόν του. Κτίζει ὁ Πατὴρ κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσίν Του τὸν ἄνθρωπον. Σῶζει ὁ Υἱὸς διὰ τοῦ αἱματός Του τὸν παραπεσόντα. Ἐφαρμόζει καὶ διακωλύει τὴν ἀπὸ τοῦ Υἱοῦ σωτηρίαν ἐπὶ τοῦ κόσμου τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Αἰτία προκαταρκτικῆ τῶν γενομένων ὑπάρχει ὁ Πατήρ. Αἰτία δημιουργικῆ ὑπὸ τὴν εὐγενεστάτην τῆς λέξεως ἔνοιαν ὑπάρχει ὁ Υἱός. Καὶ Αἰτία τελειωτικῆ ὑπάρχει τὸ Ἅγιον Πνεῦμα»²⁰. Κατὰ δὲ τὸν Μ. Βασίλειον «Ἄρχὴ γὰρ τῶν ὄντων μία, δι' Υἱοῦ δημιουργοῦσα καὶ τελειοῦσα ἐν Πνεύματι»²¹.

Τὴν Θεότητα ὁμοῦς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καταμαρτυρεῖ καὶ ἡ συμπαράστασις Του μετὰ τῶν δύο ἄλλων προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος, μετὰ τῶν ὁποίων εἶναι «συμπροσκυνοῦμενον καὶ συνδοξαζόμενον», τὸσον κατὰ τὸ 8ον ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως, ὅσον καὶ κατὰ τὴν θαυματοπλήρη ἐντολὴν τοῦ Κυρίου... «βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος»²², ἀλλὰ καὶ τὴν ἀποστολικὴν εὐλογία: «Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν»²³. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος γράφει ὅτι ἐὰν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἦτο κτίσιμα δὲν θὰ συμπαρετάσσοτο μαζί με τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν, διὰ τὴν μὴ διεισδύση ξένη οὐσία στὴν Τριάδα. «Κτίσιμα εἰ ἦν τὸ Πνεῦμα, οὐκ ἂν συνέταξεν αὐτὸ τῷ Πατρί, ἵνα μὴ ἦ ἀνόμιος ἑαυτῇ ἡ Τριάς, ξένου τινὸς καὶ ἀλλοτριῶν συντασσομένου αὐτῇ. Τί γὰρ ἔλειπε τῷ Θεῷ, ἵνα ἀλλοτριούσιον προσλάβῃται καὶ σὺν

αὐτῷ δοξαζῆται;»²⁴. Ὅταν δὲ κάνομεν λόγον διὰ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, κάνομεν καὶ διὰ τὸν Χριστὸν καὶ τὸν Πατέρα. Αὐτὸ τονίζει καὶ ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος ὑπογραμμίζοντας «ὅταν εἶπω τὸν Χριστὸν, καὶ τὸν Πατέρα λέγω καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον»²⁵. Διὰ τοῦτο συνυφασμένη μετὰ τὴν αἴρεσιν τῶν Πνευματομάχων εἶναι καὶ ἡ Ἀρειανικὴ αἵρεσις, ποῦ ὑπεστήριξεν, ὅτι καὶ ὁ Υἱὸς «ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν» καὶ «πρὶν γεννηθῆναι οὐκ ἦν»²⁶. Ὅτι δηλ. καὶ ὁ Υἱὸς ἐγεννήθη ἐν χρόνῳ ὡς πρωτότοκος τῆς κτίσεως «διὰ τὴν γέννησιν ἢ ἀπὸ τοῦ ὑπερτάτου Πνεύματος εἰς τὴν φθαρτὴν ὕλην μεταγούσα δημιουργικὴ γέφυρα»²⁷. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ αἵρεσις, ποῦ προηγήθη τῆς προηγουμένης, ἀντιμετωπίσθη μετὰ τὴν αὐθεντίαν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς συγκλήσεως τῆς Α' Οἰκουμεικῆς Συνόδου καὶ πάλιν μετὰ τὸν συγγραφικὸν ἀγῶνα τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ ἰδίως τοῦ Μ. Ἀθανασίου, ποῦ ἦτο καὶ ὁ σπουδαιότερος συντάκτης τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως. Γράφει, λοιπόν, ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, «ὅτι τε ἐκ τοῦ Θεοῦ ὁ Υἱὸς φύσει μονογενὴς ἐστὶ, λόγος δύναμις, σοφία μόνη τοῦ Πατρὸς, Θεὸς ἀληθινός», ὡς εἶπεν ὁ Ἰωάννης καὶ ὡς ἔγραψεν ὁ Παῦλος «ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς τοῦ Πατρὸς ὑποστάσεως»²⁸.

Σαφῶς δὲ στὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως (ἄρθρ. 2) διατυπῶνται ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, διότι, ὅπως λέγει ὁ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, «μόνος ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς μόνος ἐγεννήθη». Δὲν ἔχει ὁμοίον Του ἀδελφόν. Καὶ ὅπως παρατηρῆ καὶ ὁ Κύριλλος Ἱεροσολύμων «οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἑτεροῦσι πρὸς τὸν Θεόν, ἐνῷ Ἐκεῖνος εἶναι ΟΜΟΟΥΣΙΟΣ Τῷ ΠΑΤΡΙ, ἀίδιος ἐξ αἰδίου Πατρός, Ζωὴ ἐκ Ζωῆς γεγεννημένος καὶ ΦΩΣ ἐκ ΦΩΤΟΣ καὶ Ἀλήθεια ἐξ Ἀληθείας καὶ Βασιλεὺς ἐκ Βασιλέως καὶ Θεὸς ἐκ Θεοῦ καὶ Δύναμις ἐκ Δυνάμεως»²⁹. Ἔτσι ἐπεκράτησεν ἡ Ὁρθόδοξος ἀποφίσις καὶ διὰ τὸ 2ον πρόσωπον τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ ὁ Ἄρειος καὶ ὁ Μακεδόνης ἠττήθησαν καὶ αἱ δοξασίαι των, διὰ τῶν ὁποίων ἠθέλησαν νὰ χαρακτηρίσουν τὸσον τὸν Χριστὸν, ὅσον καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὡς κτίσιματα, ἐχαρακτηρίσθησαν, ἔκτοτε, αἰρετικαί.

(Συνεχίζεται)

19. Κων. Παπαρηγοπούλου, Ἱστορία Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τ. 3ος, μέρος 2ο, σελ. 568.

20. Κ. Καλλινίκου, Τὰ Θεμέλια τῆς Πίστεως, σελ. 207.

21. Αὐτόθι.

22. Ματθ. 28,19.

23. Β' Κορινθ. 13,13.

24. Κ. Καλλινίκου, ἔνθ' ἀν., σελ. 211.

25. Ἰωάν. Ν. Καρμίρη, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, σελ. 209.

26. Ἰωάν. Ν. Καρμίρη, Τὰ Δογματικὰ καὶ Συμβολικὰ Μνημεῖα τῆς Ὁρθόδοξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, τ. Α', σελ. 687.

27. Κ. Καλλινίκου, ἔνθ' ἀν., σελ. 120.

28. Ἰωάν. Ν. Καρμίρη, ἔνθ' ἀν.

29. Κ. Καλλινίκου, ἔνθ' ἀν., σελ. 120.

Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α

“Οχι στη δεύτερη γιορτή!

ΑΚΟΥΜΕ συχνά - πικρά τους νέους να αιτιώνονται τους γονείς τους επειδή «δεν τους ρώτησαν» όταν τους βάφτισαν(!) κι επομένως —το λιγότερο— τ' όνομα που έχουν δεν είναι της άρεσκείας τους. Λέμε «το λιγότερο» γιατί δεν είναι λίγες οι φορές που η συζήτηση των παιδιών έχει σαν θέμα τη μη επιλογή από πλευράς τους θρησκευματος με το νηποβαπτισμό. Βέβαια υπάρχουν οι απαντήσεις στις σχετικές θέσεις ή μάλλον αντιθέσεις των νέων.

Πέρα από αυτά, όλοι έχουμε τ' όνομά μας. Κάποια από τις 365 μέρες του χρόνου γιορτάζουμε. “Ακόμη κι αυτοί που δεν βρίσκουν τ' όνομά τους στο “Εορτολόγιο, γιορτάζουν των “Αγίων Πάντων.

Υπάρχει όμως και η άλλη όψη του θέματος. Πέρα από την ονομαστική μας γιορτή, γιορτάζουμε όλοι ακόμα μια φορά. Δεν αναφερόμαστε φυσικά στα γενέθλια, μια καθαρά δυτική συνήθεια, ξένη προς την ρωμαϊκή παράδοσή μας. “Όλοι γιορτάζουμε και την ιδιότητα που μας χαρακτηρίζει.

Φέτος η δεύτερη γιορτή μας εντοπίζεται στις 3 Φεβρουαρίου. Διαβάζουμε στο ημερολόγιο: «Κυριακή του “Ασώτου». Και μελαγχολούμε. Δεν φτάνει όμως αυτό. Είναι άπλως ή αρχή ή άρνηση (του ασώτου εαυτού μας). Χρειάζεται και η κατάφαση, ή θέση μας στον ηθικό δρόμο. Μια απόφαση ήρωική! «“Αναστάς πορεύσομαι...». Και μία φράση συντριβής: «Πάτερ ήμαρτον...».

“Ετσι θα περιορίσουμε τη γιορτή μας στη μία και τιμητική φορά...

Προσέξτε το αυτό:

ΤΟ ΕΝΑ ΤΕΤΑΡΤΟ από τα δώδεκα εκατομμύρια κορίτσια που γεννιούνται κάθε χρόνο στην “Ινδία πεθαίνουν πριν τα δεκαεπτά τους χρόνια και το ένα έκτο από αυτούς τους θανάτους οφείλεται στο φύλο των κοριτσιών! Αυτόι είναι οι πρόσφατοι όπολογισμοί σε μια χώρα όπου ενώ ο κοινωνικός διαχωρισμός σε κάστες έχει αρχίσει να επικρίνεται δημοσία, ή προκατάληψη διατηρείται βαθειά. Στην “Ιν-

δία ο γιος θεωρείται σωτήρας. Είναι ο συνεχιστής της οικογένειας, την όποία και στηρίζει οικονομικά. “Η κόρη θεωρείται... περιττό βάρος. Στο κρατίδιο του Ραϊασσιάν, διαν μια γυναίκα γεννά κόρη, καλύπτεται με πέπλο και πενθεί. Σύμφωνα με έρευνα της Νοτιοασιατικής “Ενώσεως για την Περιφερειακή Συνεργασία (SAARC), στη χώρα πεθαίνουν κάθε χρόνο 300.000 περισσότερα κορίτσια από αγόρια. Σε κείμενο μάλιστα που εκδόθηκε από το “Ερευνητικό Κέντρο Γυναικείων Σπουδών, στη Βομβάη, περιγράφονται οι τεχνικές που για αιώνες χρησιμοποιούσαν στην “Ινδία για την έξολοθρευση των θηλυκών βρεφών. Σ' αυτές περιλαμβάνονται και ή θυσία του βρέφους σε κάποια θεότητα, με την παράκληση να το διαδεχθεί ένα άρσενικό. Σήμερα οι “Ινδίες αποβάλλουν το έμβρυο όταν ύστερα από αίμοκέντηση διαπιστώνεται ότι είναι γένους θηλυκού. Οι κλινικές διαφημίζουν προκλητικά: «Ξοδέψτε τώρα 500 ρούπιες (15 δολάρια) για να εξοικονομήσετε, μελλοντικά, 500.000 ρούπιες».

«Όχι έτι άρσεν και θήλυ...».

Πότε θα λάμψει το φώς του “Ευαγγελίου στους ταλαίπωρους “Ινδούς, ζεσταίνοντας την καρδιά τους;

Κουράγιο...

ΣΑΡΑΝΤΑ χρόνια “Ιστορίας έγιναν παρανάλομα της φωτιάς. Μέσα στη φρίκη των πυρκαϊών που στοίχιζαν τη ζωή τεσσάρων άτόμων στις πρόσφατες βίαιες εκδηλώσεις, μέσα στις οικονομικές καταστροφές όλόκληρων περιουσιών, ύπηρξε και ή άλλη πλευρά. Στο κίτριο που στεγαζόταν το κακάστημα Κ. Μαρούση βρισκόταν ή “Ιστορία του τόπου των τελευταίων σαράντα χρόνων, το φωτογραφικό άρχειο των αδελφών “Αναγνωστόπουλων. “Εργο ζωής επία αδελφών, αφιερωμένης στη φωτογραφία των ειδήσεων. Στο φασκό της επικαιρότητας οι ίδιοι —τραγική συγκυρία— αυτή τη φορά. Μιάς επικαιρότητας μαύρης, κατάμαυρης, πνιγμένης σε καπνούς και φλόγες...

Κουράγιο, αδελφοί “Αναγνωστόπουλοι...

Η ΝΕΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Με τὸν Ἁγιασμό πού τέλεσε ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, πρόεδρος τοῦ Κ. Δ. Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἐγκαινιάσθηκε καὶ ἐπίσημα ἡ λειτουργία τοῦ Τμήματος Φωτοσυνθέσεως τοῦ ἐκδοτικοῦ τομέως τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τὸ ὁποῖο ἔχει μπεῖ ἤδη ἀπὸ ἐξαμήνου στὴν παραγωγή.

Στὴν τελετὴ τοῦ Ἁγιασμοῦ, πού πραγματοποιήθηκε τὴν Πέμπτη 11 Ἰανουαρίου, ἔλαθαν μέρος ὁ ἀναπληρῶν τὸν Γεν. Διευθυντὴ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Πέτρος Δακτυλίδης καὶ ὁ Δ)ντῆς Ὑπηρεσιῶν πανοσ. ἀρχιμ. κ. Νικ. Πρωτοπαπᾶς, ἐνῶ παρέστησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Σύρου κ. Δωρόθεος, Σισανίου κ. Ἀντώνιος, Πολυαναῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἀμβρόσιος, Σάμου κ. Παντελεῖμων καὶ Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητος, ὁ Ἀρχιγραμματεῦν τῆς Ἱ. Συνόδου πανοσ. ἀρχιμ. κ. Δαμασκ. Καρπαθάκης, τὰ μέλη τοῦ Κ. Δ. Συμβουλίου Καθηγηταὶ κ.κ. Μάρκος Σιώτης καὶ Βλάσιος Φειδᾶς, ὁ Διευθυντῆς τῶν Ἐκκλησιῶν Περιοδικῶν Καθηγ. κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, ὁ Διευθυντῆς τοῦ Ἐκδοτικοῦ Τομέως τῆς Ἀποστ. Διακονίας κ. Εὐάγγελος Λέκκος, ὁ Προϊστάμενος τοῦ Τυπογραφείου κ. Ἰωάννης Μιχαήλ, στελέχη καὶ προσωπικὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ἄλλοι Κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν Ὑπηρεσιῶν.

Μετὰ τὸν Ἁγιασμό, ὁ ἀναπληρῶν τὸν Γενικὸ Διευθυντὴ τῆς Ἀποστ. Διακονίας π. Πέτρος Δακτυλίδης, σὲ σύντομη προσφώνησή του ἀναφέρθηκε στὴν προσπάθεια πού καταβάλλεται γιὰ τὸν ἐκσυγχρονισμό τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἐκκλησίας μας, στὰ μέχρι τώρα ἐπιτεύγματα καὶ τίς προοπτικὲς πού ὑπάρχουν, εὐχαρίστησε δὲ τὸν Μακ. Πρόεδρο καὶ τὰ μέλη τοῦ Κ. Δ. Συμβουλίου γιὰ τὴν ἐν προκειμένῳ ἀμέριστη συναντίληψη καὶ συμπαράσταση. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ συνεχάρη γιὰ τὴ σημειωθεῖσα πρόοδο καὶ εὐχήθηκε σύντομη ὀλοκλήρωση τοῦ προγράμματος ἐκσυγχρονισοῦ τοῦ Τυπογραφείου.

Στὸν καινούριο ἐξοπλισμὸ περιλαμβάνονται τὰ ἑξῆς:

1. Προμήθεια, ἐγκατάσταση καὶ λειτουργία μιᾶς ἐκτυπωτικῆς μηχανῆς HEIDELBERG δίχρωμης OFFSET (ἀπὸ τὸ ἔτος 1989).

2. Γενικὴ ἐπισκευὴ τῆς μονόχρωμης HEIDELBERG OFFSET (ἀπὸ τὸ 1989).

Τοῦ κ. Εὐαγγέλου Π. Λέκκου

3. Προμήθεια, ἐγκατάσταση καὶ λειτουργία συστήματος φωτοσυνθέσεως (ἀπὸ τὸν Ἰούνιο τοῦ 1990) πού ἐγκαινιάσθηκε στὴν ὑπόψη τελετῆ, καὶ περιλαμβάνει τὰ ἑξῆς:

α) Τρία P.C.: MILES 33 (πληκτρολόγιο, ὀθὼν με δυνατότητα σελιδοποίησης. — P.C. ALTEC, με δυνατότητα ἐγχρωμῆς πιστῆς ἀπεικόνισης καὶ P.C. ALTEC, γιὰ πληκτρολόγηση κειμένων.

β) Ἐνα MILES 33 TYPESETTING SYSTEM (στοιχειοθετικὸ σύστημα).

γ) Ἐνα IBX ἐκτυπωτὴ (σὲ φωτογραφικὸ χαρτί).

δ) Ἐνα LASER PRINTER.

ε) Ἐνα ἐμφανιστήριο, καὶ

στ) Ἐνα KONTAKT.

Με τὸν ἐξοπλισμὸ αὐτὸ —παράλληλα πρὸς τὸν προϋπάρχοντα— αὐξάνουν οἱ δυνατότητες τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας στὸν τομέα τῶν ἐκδόσεων. Ἦδη, ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς καὶ περιοδικὰ Ἱ. Μητροπόλεων στοιχειοθετοῦνται ἠλεκτρονικὰ καὶ τυπώνονται στὴν OFFSET, ἐνῶ ἀρχίζει σύντομα ἡ ἐκ νέου στοιχειοθεσία τῶν λειτουργικῶν βιβλίων.

Ε Κ Δ Ο Σ Ε Ι Σ

★ «ΜΙΚΡΟΝ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ τοῦ Κατηχητοῦ πατρὸς Ἀγγέλου Νησιώτου, προέδρου τῶν Ο. Χ.Ε.», εἶναι ὁ τίτλος εὐσύνοπτης μελέτης τοῦ Κατηγητοῦ Παν)μίου κ. Νικ. Ε. Μητσοπούλου, τὴν ὁποία ἐξέδωκε «ἐπὶ τῇ συμπληρώσει εἰκοσιν ἑτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδημίας καὶ ἑκατὸν ἑτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως» τοῦ π. Ἀγγέλου. Ἀθήνα 1990, σσ. 24.

—Ὁ ἄ γ ι ο ς Ν ι κ ῆ τ α ς ὁ ἐν Σέρραις ἀθλήσας, μηνιαῖο 8σέλιδο περιοδικὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης, δίχρωμο (σχ. 17Χ24). Ὑπεύθυνος συντάξεως: Οἶκον. Χρῆστος Μάνθος. Διανέμεται δωρεάν. Περιέχει: Κύριο ἄρθρο τοῦ Σεβ. Σερρῶν κ. Μαξίμου, Συναξάριο τοῦ μηνός, Ἐποικοδομητικὰ ἄρθρα, Ἀπόψεις καὶ σχόλια, ἀντιαιρετικὰ θέματα, Εἰδήσεις καὶ Χρονικά, Πατερικά ἀποφθέγματα.